TALOUSARVIO 2027
TALOUSSUUNNITELMA 2028-2029

TOHMAJÄRVEN KUNTA
Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi • www.tohmajarvi.fi

Tohmajärvi
tolokku ja toimelias

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ 1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS 1
1.2. KUNTASTRATEGIAN JA HYVINVOINTISUUNNITELMAN TAVOITTEET 5
1.3. KUNNAN TOIMIELINORGANISAATIO 6
1.4. TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA 6
1.5. TALOUSARVION SITOVUUS, TOIMINTAVALTUUDET JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN 7
1.5.1. SITOVUUS 7
1.5.2. TOIMINTAVALTUUDET 7
1.5.3. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN 8
1.6. TALOUSARVION 2027 VALMISTELU 8
2. KUNTAKONSERNI JA SEN TAVOITTEET 10
2.1. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS 10
2.1.1. TOHMAJÄRVEN YRITYSPALVELUT OY 11
2.1.2. KIINTEISTÖ OY TOHMAJÄRVEN TIKANKONTTI 12
2.1.3. TOHMAJÄRVEN SIJOITUS OY 13
2.2. KONSERNITULOSLASKELMA 13
3. TULOSLASKELMAOSA 14
3.2. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT 18
3.3. POISTOT 18
4. RAHOITUSOSA 21
5. INVESTOINTIOSA 23
6. HENKILÖSTÖ 25
7. ILMASTOBUDJETTI 26
7.1. PÄÄSTÖJEN KEHITYS 2007–2024 JA PÄÄSTÖBUDJETTI VUOTEEN 2030 26
7.2. ILMASTOTYÖN TALOUSSUUNNITELMA 27
8. KÄYTTÖTALOUSOSA 28
8.1. KUNNANHALLITUS 30
8.1.1. KESKUSVAALILAUTAKUNTA 33
8.1.2. KUNNANVALTUUSTO 34
8.1.3. TARKASTUSLAUTAKUNTA 35
8.1.4. YLEISJOHTO 36
8.1.5. KEHITTÄMISPALVELUT 38
8.1.6. MAASEUTUPALVELUT 39
8.1.7. TYÖLLISYYSPALVELUT 40
8.1.8. HALLINTOPALVELUT 41
8.1.9. HENKILÖSTÖPALVELUT 43
8.2. LOMITUS 45
8.3. SIVISTYSLAUTAKUNTA 48
8.3.1. HALLINTO 50
8.3.2. PERUSOPETUS 51
8.3.3. LUKIOKOULUTUS 53
8.3.4. KANSALAISOPISTO 55
8.3.5. KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT 56
8.3.6. LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT 58
8.3.7. VARHAISKASVATUS 60
8.3.8. KESKI-KARJALAN MUSIIKKIOPISTO 62
8.4. YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA 64

8.4.1. HALLINTO 66
8.4.2. TEKNINEN TOIMI 67
8.4.3. VESIHUOLTOLAITOS 69
8.4.4. TILA- JA VUOKRAUSPALVELUT 73
8.4.5. MAA- JA METSÄTALOUS 75

1. YLEISTÄ

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2027 talousarviota on valmisteltu vaativassa tilanteessa. Kustannusten nousu ja kuntien tehtäviin sekä rahoitukseen kohdistuneet muutokset ovat kaventaneet taloudellista liikkumavaraa. Aiemmin toteutetut säästötoimenpiteet ovat vahvistaneet Tohmajärven taloutta, mutta ne eivät yksin riitä vastaamaan tulevien vuosien haasteisiin.

Talousarvion valmistelun lähtökohtana oli huomattava alijäämä, jos taloudessa olisi jatkettu vuoden 2026 kaltaisella rakenteella. Syksyn aikana toimialat, henkilöstö ja luottamushenkilöt ovat osallistuneet vaihtoehtojen arviointiin ja taloutta tasapainottavien ratkaisujen valmisteluun. Tästä lähtötilanteesta tasapainoisen talousarvioesityksen saavuttamista voidaan pitää myönteisenä onnistumisena. Se on vaatinut yhteistä työtä ja valmiutta uudistaa toimintaa.

On kuitenkin muistettava, että talousarvio on arvio tulevasta. Sen toteutuminen riippuu muun muassa verotulojen kehityksestä, työllisyystilanteesta, kustannusten muutoksista sekä suunniteltujen sopeutustoimien toteutumisesta. Tasapainoinen talousarvioesitys ei siten takaa tulevien vuosien tasapainoa. Talouden kehitystä on seurattava tarkasti, ja tarvittaessa muutoksiin on pystyttävä reagoimaan myös talousarviovuoden aikana.

Talouden tasapainottamiseen liittyvät yhteistoimintaneuvottelut käytiin syksyllä 2026, ja ne päättyivät 10. marraskuuta. Valmistellut henkilöstöratkaisut ovat kokonaisuutena suhteellisen maltillisia ja ajoittuvat osin aina vuoteen 2030 saakka. Ratkaisut koskevat tehtävien uudelleenjärjestelyjä, osa-aikaistamisia ja irtisanomisia. Muutokset toteutetaan suunnitelmallisesti ja palveluiden toimivuudesta huolehtien. Työnantajan ratkaisut käsitellään kunnanhallituksessa erikseen.

Kunnan hallinto muuttaa joulukuun 2026 alussa terveysasemalta vapautuneisiin tiloihin. Muuton jälkeen kunnan hallinnon eri toimialat työskentelevät saman katon alla. Yhteiset tilat helpottavat päivittäistä vuorovaikutusta ja tiedonkulkua sekä vahvistavat toimialojen välistä yhteistyötä. Ne tukevat myös johtamista ja asioiden yhteistä valmistelua. Muutto tarjoaa mahdollisuuden kehittää toimintatapoja ja hyödyntää kunnan olemassa olevia tiloja tarkoituksenmukaisesti. Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan myös joulukuun 2026 alussa käynnistyvällä kokeilulla, jossa henkilöstöllä on mahdollisuus käyttää yksi tunti viikossa työajasta liikuntaan. Liikunta voi olla ohjattua tai omatoimista erillisen ohjeistuksen mukaisesti. Puolen vuoden kokeilu jatkuu toukokuun 2027 loppuun saakka. Kokeilusta kerätään henkilöstön palautetta, jonka perusteella arvioidaan toimintamallin jatkoa ja kehittämistarpeita.

Kunnan palveluiden järjestämiseen vaikuttaa merkittävästi vuonna 2026 voimaan tullut hankintalain muutos. Jatkossa palveluiden hankkiminen ilman kilpailutusta osakeyhtiömuotoiselta sidosyksiköltä edellyttää muiden sidosyksikköedellytysten lisäksi vähintään kymmenen prosentin omistusosuutta. Tohmajärven omistusosuudet useissa nykyisissä palveluntuottajayhtiöissä jäävät tämän rajan alapuolelle. Muutos edellyttää palveluiden järjestämistavan uudelleenarviointia muun muassa ruoka- ja siivouspalveluissa, työterveyshuollossa sekä ICT-palveluissa.

Vaihtoehtoina arvioidaan kilpailuttamista, omaa palvelutuotantoa, kuntien yhteistyötä ja mahdollisia omistusjärjestelyjä. Ratkaisuissa on huomioitava hinnan lisäksi palveluiden laatu, saatavuus ja toimintavarmuus. Uudelleenjärjestelyjen taloudelliset vaikutukset selviävät valmistelun edetessä.

Vuoden 2025 alussa kuntien vastuulle siirtyneet lakisääteiset työllisyyspalvelut ovat vakiintumassa osaksi kunnan toimintaa. Tohmajärvelle on tärkeää, että palvelut säilyvät lähellä työnhakijoita ja työnantajia ja

että yhteistyö Pohjois-Karjalan työllisyysalueen kanssa toimii. Työllisyyden edistäminen vaikuttaa suoraan myös kunnan talouteen, sillä pitkittyvä työttömyys kasvattaa kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuuta ja heikentää verotulojen kehitystä.

Tohmajärvi on panostanut työllisyyden hoitoon aiempina vuosina merkittävästi myös lakisääteisten palveluiden lisäksi. Kunta on osallistunut neljään työllisyyttä edistäviin hankkeeseen, tarjonnut omia merkittäviä taloudellisia kannustimia työllistämiseen sekä osoittanut työhön omaa henkilöstöresurssia. Näillä toimilla on tuettu työnhakijoiden työllistymistä ja työnantajien mahdollisuuksia palkata työntekijöitä.

Vuonna 2027 keskeistä on arvioida eri toimenpiteiden vaikuttavuutta ja kohdentaa käytettävissä olevat voimavarat mahdollisimman tuloksellisesti. Yritysyhteistyö, työnhakijoiden yksilöllinen tukeminen sekä työn ja tekijöiden kohtaamisen edistäminen ovat jatkossakin kunnan työllisyystyön keskeisiä tehtäviä. Onnistuminen vahvistaa kuntalaisten hyvinvointia, yritysten toimintaedellytyksiä ja kunnan taloutta.

Talousarvio sisältää taloudellisten tavoitteiden rinnalla toiminnallisia tavoitteita, joilla parannetaan kuntalaisten arkea ja vahvistetaan kunnan elinvoimaa. Toiminnassa korostuvat muun muassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, liikunta- ja kulttuuripalveluiden saavutettavuus, yritysten sujuva asiointi sekä kunnan tilojen ja infrastruktuurin suunnitelmallinen ylläpito. Kunnan onnistumista mitataan talouden lisäksi sillä, miten palvelut toimivat ja millaiset edellytykset täällä on asua, yrittää ja osallistua.

Tohmajärven vahvuuksia ovat aktiiviset ihmiset, yhdistykset ja paikallinen yhdessä tekeminen. Myös vuonna 2027 järjestetään Potsiviikko kesäkuun viimeisellä viikolla ja Hämärätori syyskuussa. Ne tarjoavat kohtaamisia, kulttuuria ja elämyksiä sekä kuntalaisille että vierailijoille. Tapahtumat vahvistavat yhteisöllisyyttä, tuovat asiakkaita paikallisille yrityksille ja tekevät Tohmajärveä tunnetuksi. Kunnan, yhdistysten ja yritysten yhteistyöllä on tärkeä merkitys tapahtumien onnistumisessa ja paikkakunnan elävyyden ylläpitämisessä.

Kunnan elinvoimatyössä tarvitaan myös aktiivista viestintää Tohmajärven mahdollisuuksista. Luonnonläheinen asuminen, toimivat peruspalvelut ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet ovat vahvuuksia, joita kannattaa tuoda esille. Joensuun seudun työssäkäyntimahdollisuudet tukevat osaltaan Tohmajärven houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Kunnanjohtajan talousarvioesitys kunnanhallitukselle on laadittu siten, että vuoden 2027 talous on tasapainossa. Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän yhteensä 9 892 075 euroa ja toimintakuluja 23 208 901 euroa. Toimintakatteeksi eli verotuloilla ja valtionosuuksilla katettavaksi osuudeksi muodostuu −13 316 826 euroa.

Valtionosuuksien määräksi arvioidaan 5 808 095 euroa ja verotulojen määräksi 8 721 000 euroa. Vuosikatteeksi muodostuu 1 234 519 euroa, ja poistojen sekä arvonalentumisten jälkeen tilikauden tulokseksi arvioidaan 27 904 euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään vuoden aikana 683 400 euroa ja uutta pitkäaikaista lainaa otetaan 1 050 000 euroa.

Kunnanvaltuusto päätti 9. marraskuuta 2026 pitää vuoden 2027 tuloveroprosentin ja kiinteistöveroprosentit ennallaan kunnanhallituksen esityksen mukaisesti. Tuloveroprosentti säilyy 9,1 prosentissa. Talousarvion tasapainottaminen ilman veroprosenttien korottamista on myönteinen asia kuntalaisten kannalta. Ratkaisu edellyttää kuitenkin menokehityksen hallintaa ja valmisteltujen sopeutustoimenpiteiden toteuttamista.

Samassa kokouksessa valtuusto hyväksyi vesihuoltolaitoksen maksut ja perusteet vuoden 2027 alusta lukien. Veden kulutusmaksua korotetaan viisi prosenttia ja perusmaksua kymmenen prosenttia. Jäteveden kulutusmaksua korotetaan kymmenen prosenttia ja perusmaksua viisitoista prosenttia. Korotuksilla

varaudutaan uuden jätevedenpuhdistamon kustannuksiin sekä verkostojen ylläpitoon ja saneerauksiin. Väestön ja vedenkulutuksen väheneminen vaikeuttaa vesihuollon rahoitusta, sillä suuri osa kustannuksista säilyy kulutuksesta riippumatta.

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt investointiohjelman vuodelle 2027 sekä investointisuunnitelman vuosille 2028–2029. Vuoden 2027 investointimenot ovat yhteensä 1 591 000 euroa, josta vesihuoltolaitoksen osuus on 310 000 euroa. Investoinneilla huolehditaan kunnan omaisuuden kunnosta ja palveluiden toimivuudesta sekä parannetaan elinympäristöä.

Vuonna 2027 investoidaan muun muassa terveyskeskuksen toimitilojen, salaojituksen ja ilmanvaihdon korjauksiin sekä katujen ja kevyen liikenteen olosuhteiden parantamiseen. Ohjelmaan sisältyy myös koulutus-, liikunta- ja nuorisopalveluiden toimintaympäristöjen kehittämistä sekä Kunnallistalon keskikerroksen korjaus, johon selvitetään ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuutta. Kunnallistalon osalta tarvitaan tarkemmat kustannuslaskelmat, joka tarkoittaa myös sitä, että investoinnin osalta tarvitaan tarkastelua vuoden 2027 aikana. Näillä hankkeilla parannetaan tilojen käytettävyyttä ja turvallisuutta sekä luodaan edellytyksiä palveluiden ja toiminnan kehittämiselle.

Vesihuoltolaitoksen vuoden 2027 investoinneissa painottuvat vuotovesien hallinta ja viemärisaneerakset Kemien ja Aseman alueilla, jätevedenpumppaamojen saneeraukset sekä kiireelliset verkostojen korjaus- ja suunnittelukohteet. Lisäksi selvitetään vesitornin kuntoa ja tulevia toimenpidetarpeita. Näillä investoinneilla parannetaan vedenjakelun ja jätevesihuollon toimintavarmuutta sekä ehkäistään suurempien korjaustarpeiden syntymistä.

Uuden jätevedenpuhdistamon on määrä valmistua vuoden 2026 loppuun mennessä. Puhdistamon uudistaminen on merkittävä parannus kunnan perusinfrastruktuuriin ja turvaa jätevesien asianmukaista käsittelyä pitkälle tulevaisuuteen. Sen leasingmaksut tulevat vesihuoltolaitoksen käyttötalouden maksettaviksi vuodesta 2027 alkaen. Investointien arvioinnissa onkin tarkasteltava toteutuskustannusten lisäksi vaikutuksia käyttötalouteen, lainanhoitoon ja maksuvalmiuteen. Tasapainoinen tilikauden tulos ei yksin tarkoita, että investoinnit ja lainojen lyhennykset pystytään rahoittamaan tulorahoituksella.

Tytäryhtiöiden osalta Kiinteistö Oy Tohmajärven Tikankontin tavoitteena on nostaa vuokra-asuntojen käyttöaste vuoden 2027 loppuun mennessä yli 85 prosenttiin ja Kemiessä yli 90 prosenttiin. Vuoden aikana selvitetään uusien vuokra-asuntojen rakentamista ja verrataan sitä nykyisten asuntojen kunnostamiseen. Lisäksi selvitetään vuokra- ja omistusasuntojen rakentamista Tikkalaan ja valmistellaan asumisen strategiaa 20 vuoden aikajänteelle. Tohmajärven Yrityspalvelut Oy hallinnoi ja vuokraa viittä kunnan omistamaa ja yhtä omaa yritystilaa. Vuonna 2027 tavoitteena on, että kaikki kuusi toimitilaa ovat vuokrattuina ja yhtiön toimintakulut pienenevät. Samalla yhtiö kehittää vuokraustoimintaa asiakkaiden tarpeiden pohjalta ja huolehtii sopimuksiin, kiinteistöihin ja rahoitukseen liittyvien riskien hallinnasta.

Tohmajärven tulevaisuuteen vaikuttavat väestön väheneminen ja ikärakenteen muutos. Ne heijastuvat palvelutarpeisiin, kunnan tuloihin ja kiinteistöjen käyttöön. Palveluiden ja toimitilojen suunnittelussa on katsottava yksittäistä talousarviovuotta pidemmälle. Samalla on vahvistettava niitä asioita, joiden vuoksi Tohmajärvelle halutaan muuttaa ja täällä halutaan asua. Väestökehitykseen vastaaminen edellyttää sekä toiminnan sopeuttamista että määrätietoista työtä kunnan vetovoiman vahvistamiseksi.

Rajakunnan toimintaympäristöön liittyy edelleen huomattavaa epävarmuutta. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja itärajan sulkeminen ovat muuttaneet Tohmajärven ja koko itäisen Suomen taloudellisia näkymiä. Kunnan tulevaisuutta ei voida rakentaa rajan nopean avautumisen varaan. Tilanne vaatii meiltä pitkäjänteistä työtä yritystoiminnan ja investointien edistämiseksi.

Tohmajärvi kuuluu Rajakunnat ry:hyn, joka kokoaa yhteen 14 itärajan kuntaa. Yhteistyöllä vahvistetaan rajakuntien edunvalvontaa ja edistetään elinvoimaa sekä kokonaisturvallisuutta. Tohmajärvellä on kunnia järjestää vuoden 2027 Rajafoorumi huhtikuussa. Tapahtuma tarjoaa mahdollisuuden nostaa rajaseudun tulevaisuuden kysymykset valtakunnalliseen keskusteluun ja esitellä samalla Tohmajärveä yhteistyökumppaneille ja päätöksentekijöille.

Valtuustokauden edetessä kuntastrategian tavoitteiden on näyttävä kunnan arjen toiminnassa, talousarvion valinnoissa ja investoinneissa. Kaikkea ei voida toteuttaa samanaikaisesti, joten kunnan on tunnistettava tärkeimmät tavoitteensa ja kohdennettava voimavaroja niiden saavuttamiseen. Rohkeutta tarvitaan uuden kehittämiseen, yhteistyön rakentamiseen ja tarvittaessa myös toimintatapojen muuttamiseen.

Kiitän kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä vaativan valmistelun aikana tehdystä työstä sekä yrittäjiä, yhdistyksiä ja kuntalaisia Tohmajärven hyväksi toimimisesta. Toivotan kaikille päättäväisyyttä ja rohkeutta tulevaan vuoteen.

Tohmajärvellä 18.11.2026

Mikko Löppönen kunnanjohtaja

1.2. Kuntastrategian ja hyvinvointisuunnitelman tavoitteet

Kuntastrategian painopisteet 2026-2029

Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys

- yritysten toimitiloihin panostaminen
- toimimme yrittäjien kumppanina
- kunta tukee maatalouden toimintaedellytyksiä ja alkutuotannon jatkuvuutta
- saavutettavuus ja liikenneyhteydet

Älykäs sopeutuminen

- sopeutuminen muuttuviin tarpeisiin
- resurssien kohdentaminen
- taloudelliset tavoitteet
- monipaikkaisuus ja hybridityö

Palvelut ja hyvinvointi

- palvelut eri ikäryhmille
- palvelujen saatavuus
- harrastusmahdollisuudet
- osallistuvat kuntalaiset
- aktiivinen kolmas sektori
- houkutteleva ja huoliteltu elinympäristö

Koulutus ja nuoret

- opetuksen ja koulutuksen vetovoimaisuus
- nuorten harrastaminen
- nuorten sitoutuminen paikkakuntaan

Matkailu ja vapaa-ajan asukkaat

- matkailukohteiden esiin nostaminen
- karavaanareiden olosuhteet
- vapaa-ajan asukkaiden palvelut

Vetovoima, markkinointi ja viestintä

Työhyvinvointi ja johtaminen

- mahdollisuus kehittyä työssä
- työvoiman saatavuus
- monikunnallinen työnantaja

Valtuustokauden strategiset kärkihankkeet

- uusien vuokra-asuntojen määrän kasvattaminen
- yritysten toimitiloihin panostaminen
- Tikkalan-Onkamon alueen kehittäminen
- keskuskorttelin kehittäminen

HYTE-suunnitelman tavoitteet

Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat

- elintapojen parantaminen arjen valinnoilla
- mielen hyvinvoinnin ylläpito ja elämäntapojen vahvistaminen

- toiminta- ja työkyvyn vahvistaminen
- hyvän terveyden kokeminen

Osallisuus ja yhteisöllisyys

- kuuluminen itselle merkitykselliseen yhteisöön
- kiinnittyminen yhteiskuntaan
- yksinäisyyden väheneminen

Turvallinen arki- ja ympäristö

- turvallinen elämä ja ympäristö
- turvattu toimeentulo
- riittävä taloudellinen turva

1.3. Kunnan toimielinorganisaatio

Kunnanvaltuusto, joka muodostuu 23 valtuutetusta, vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

7 jäseninen kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus johtaa toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta, kunnan henkilöstöpolitiikasta sekä huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Tarkastuslautakunnassa on 5 jäsentä.

Sivistyslautakunta (7 jäsentä), ympäristölautakunta (7 jäsentä) ja Keski-Karjalan musiikkiopiston johtokunta johtavat ja kehittävät vastuullaan olevaa toimialaa ja vastaavat palvelutasosta sekä palvelujen taloudellisesta ja tuloksellisesta järjestämisestä toimialallaan.

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa. Keskusvaalilautakunnassa on 5 jäsentä.

Kunnassa on nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto, elinvoimaneuvosto ja Keski-Karjalan vammaisneuvosto, joiden kokoonpanosta, asettamisesta ja toimintaedellytyksistä päättää kunnanhallitus.

1.4. Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista, varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (KuntaL 14 §).

Valtuusto hyväksyy hallintosäännön, jossa annetaan tarpeelliset määräykset muun muassa kunnan taloudenhoidosta (KuntaL 90 §). Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan (KuntaL 39 §).

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuu ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma ulottuu siten ainakin vuoteen 2029 saakka.

Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyviksi arvioitu ylijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

1.5. Talousarvion sitovuus, toimintavaltuudet ja talouden tasapainottaminen

1.5.1. Sitovuus

Tohmajärven kunnassa talousarvion sitovuus **valtuustoon nähden** on seuraava:

Käyttötalousosa: Tulosyksiköiden toiminnalliset tavoitteet ja toimialojen ulkoinen toimintakate

Tuloslaskelmaosa: verotulot ja valtionosuudet

Investointiosa: netto määräraha / investointi

Rahoitusosa: pitkäaikaisten lainojen ja antolainojen muutos

Talousarvion hyväksymisen jälkeen lautakunnat hyväksyvät talousarvion käyttösuunnitelmat kunnanhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Voimassa olevan organisaation mukaan tilivelvollisia ovat kunnanhallituksen jäsenet, kunnanjohtaja, hallintopäällikkö, henkilöstösihteeri, lomituspalvelujohtaja, keskusvaalilautakunta, sivistyslautakunta, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, Maiju Lassilan koulun rehtori, kirjasto- ja kulttuuritoimen johtaja, päiväkodinjohtaja, musiikkiopiston rehtori, musiikkiopiston apulaisrehtori, ympäristölautakunta, tekninen johtaja ja kuntatekniikan päällikkö.

1.5.2. Toimintavaltuudet

Kunnanhallitus

- kiinteän omaisuuden sekä osakkeiden ja rakennusten ostaminen, myyminen ja vaihtaminen 200.000 euroon saakka
- rakennustonttien myyminen valtuuston hyväksymin myyntihinnoin
- pitkäaikaisen lainan ottaminen enintään talousarvion rahoitusosan osoittama määrä
- puskurilainojen myöntäminen 100.000 €/vuosi, enintään 20.000 €/hanke
- myönnettyjen puskurilainojen kokonaissumma taseessa ei saa ylittää 250.000 euroa

Ympäristölautakunta

- hallussaan olevan irtaimen omaisuuden poisto ja myynti
- talonrakennussektorin rakennushankkeen hankesuunnitelmaan liittyvän huonetilaohjelman, luonnos- ja pääpiirustukset, aloittamisajankohdan sekä kustannusarvion hyväksyminen, kun uudisrakennuksen kerrosala on 600 k-m^2 tai alle

- infrastruktuuriin liittyvän rakennushankkeen hankesuunnitelma, luonnos- ja pääpiirustukset, aloittamisajankohdan sekä alustavan kustannusarvion kun hankkeen alustava kustannusarvio on enintään 500.000 euroa

Toimialajohtaja (kunnanjohtaja, lomituspalvelujohtaja, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja)

- irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta ja myynti 30.000 euroon saakka
- investointihankkeet 60.000 euroa/hanke

Leasing-hankkeet

- Jätevedenpuhdistamon leasing-hanke lisätyöt. Tekninen johtaja hankkeelle varatun määrärahan puitteissa

Tulosyksiköiden esimiehet

- irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta sekä myynti 10.000 euroon saakka
- Kuntatekniikan päällikkö irtaimen omaisuuden poistaminen tai luovuttaminen käytettäväksi sekä tavaroiden ja palveluiden hankinta sekä myynti 25.000 euroon saakka

1.5.3. Talouden tasapainottaminen

Uuden kuntalain 110.3 §:n mukaan taloussuunnitelman tulee olla tasapainoinen tai ylijäämäinen. Tulevalla strategiakaudella kunnan tulee huomioida kuntalain 118 pykälän kriteeristö. Yksistään alijäämäkriteerin täyttyminen riittää kriisikuntastatukseen. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1.000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet raja-arvot.

1.6. Talousarvion 2027 valmistelu

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 22.6.2026 § 121 talousarvion 2027 laadinta-aikataulun. Johtoryhmä ja talousarvion valmistelijat toimialoittain aloittivat talousarvion laadinnan elokuun aikana. Alustavat toiminnalliset tavoitteet esiteltiin kunnanhallituksen budjettiriihessä 21.9.2026. Kunnanhallitus vahvisti ulkoisen talousarviokehyksen 28.9.2026 § 152. Toimialojen alaiset tulosyksiköt vuodelle 2027 on vahvistettu kunnanhallituksessa 26.10.2026 § 179.

Valtuusto on vahvistanut vuoden 2027 kunnan kiinteistöveroprosentit 9.11.2026 § 57 sekä tuloveroprosentin vuodelle 2027 kokouksessaan 9.11.2026 § 58.

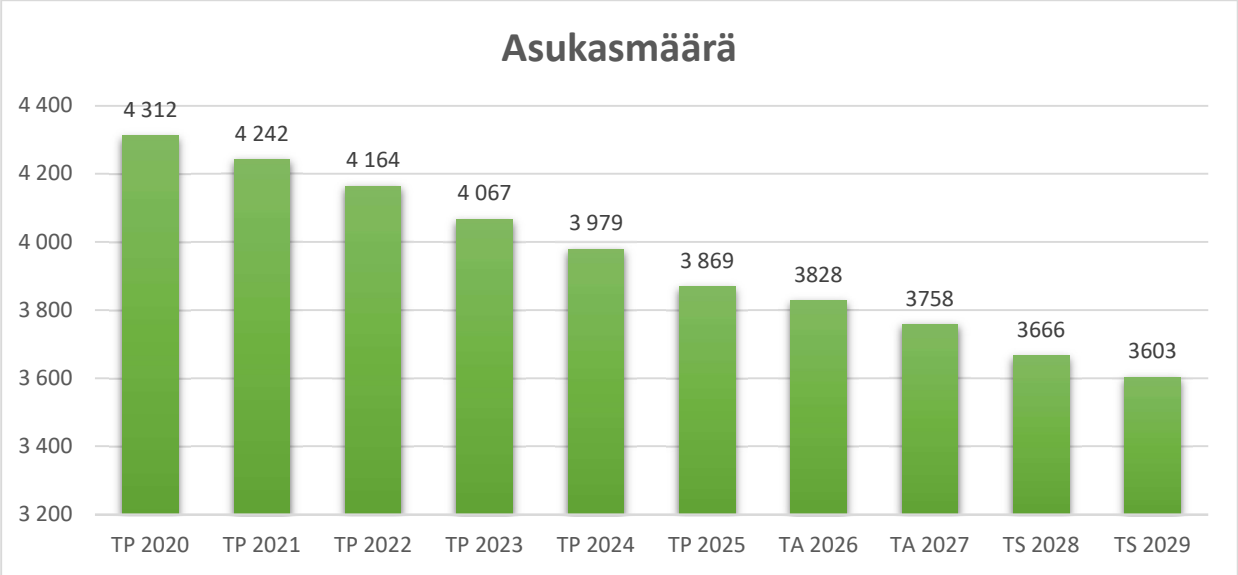
Kunnanhallitus on käsitellyt talousarvion investointiosan kokouksessaan 26.10.2026 vesihuoltolaitoksen osalta § 176 ja kunnan muun toiminnan osalta § 177 esitettäväksi valtuustolle kokouksessaan 9.11.2026.

Kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2027 sekä suunnitelmavuosien 2028–2029 talousarvion investointiosan kokouksessaan 9.11.2026 § 59 ja § 60.

Kunnanhallitus on käsitellyt talousarvion tavoitteineen vuodelle 2027 kokouksessaan 23.11.2026 ja hyväksyi lopullisen talousarvioesityksen tavoitteineen vuodelle 2027 sekä taloussuunnitelman vuosille 2028-2029 esitettäväksi valtuustolle kokouksessa 7.12.2026.

Kunnanvaltuusto hyväksyy vuoden 2027 talousarvion tavoitteineen sekä taloussuunnitelman vuosille 2028-2029 kokouksessaan 7.12.2026.

Tilastokeskuksen väestöennuste 3 758 asukasta vuoden 2027 lopussa.

2. KUNTAKONSERNI JA SEN TAVOITTEET

Konsernilla tarkoitetaan kuntaa ja sen tytäryhteisöjä. Tytäryhteisö on yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta. Kunnalla on 3 tytäryhtiötä:

Kiinteistö Oy Tikankontti

Tohmajärven Sijoitus Oy

Tohmajärven Yrityspalvelut Oy

Kuntalain mukaan kunnan toiminta käsittää kunnan ja kuntakonsernin lisäksi kunnan osallistumisen kuntien yhteistoimintaan sekä kunnan muun omistukseen, sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvan toiminnan. Em. toimintaan kuuluvat kunnanosuudet 2 kuntayhtymään (omistus-%):

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä (2,8 %)

Pohjois-Karjalan Maakuntaliitto (3,06 %)

Kun kunnan omistusosuus on yhteisössä yli 20 %, kuuluu osakkuusyhteisö kuntakonserniin. Kunnalla on 2 osakkuusyhteisöä (omistus-%):

Kiinteistö Oy Tohmajärven toimistotalo (39,27 %)

Tohmajärven OP-talo (23,89 %)

2.1. Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja valvonnan järjestämisestä. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja, hallintopäällikkö ja tekninen johtaja. Kunnanvaltuusto määrittelee omistajan politiikan linjaukset, hyväksyy kuntalain mukaan vuosittaisissa talousarvioissa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä valvoo osaltaan niiden toteutumista.

Kunnanhallitus on kokouksessaan 28.2.2022 § 9 hyväksynyt Tohmajärven kunnan konserniohjeet.

Kiinteistö Oy Tikankontin toimitusjohtajana toimii Kide Isännöinti ja Talous Oy:n isännöitsijä. Hallitukseen kuuluu yhtiön valitsemat 5 jäsentä.

Tohmajärven Yrityspalvelut Oy:n toimitusjohtajana toimii kiinteistöpäällikkö. Hallitukseen kuuluu kunnanhallituksen valitsemat 5 jäsentä.

Tohmajärven Sijoitus Oy:n toimitusjohtajana on talouspäällikkö ja hallituksen valitsemat 5 jäsentä.

2.1.1. Tohmajärven Yrityspalvelut Oy

YLEISTIEDOT

Omistusosuus: 100 %

TOIMINTA-AJATUS

Tohmajärven Yrityspalvelut Oy on kunnan omistama tytäryhtiö, joka tarjoaa yritystoimintaan terveellisiä, turvallisia ja tarkoituksenmukaisia toimitiloja.

Yhtiön tehtävänä on hallita ja vuokrata kunnan (5 kpl) sekä yhtiön (1 kpl) omistamia toimitiloja ja kiinteistöjä yritystoiminnan tarpeisiin. Yhtiö toimii vastuullisesti, pitkäjänteisesti ja markkinalähtöisesti, mutta ei tavoittele lyhyen aikavälin voiton maksimointia.

Tohmajärven Yrityspalvelut Oy on luotettava ja vastuullinen yritystilojen tarjoaja, jonka toimitilat mahdollistavat yritysten kasvun, uusien työpaikkojen syntymisen ja kunnan elinvoiman vahvistumisen.

TOIMINTA VUONNA 2027

Yhtiö on valmistellut vuoden 2027 toimintasuunnitelman yhtiön strategian 2026–2029 mukaisesti. Toimintavuoden keskeisiksi painopisteiksi on määritelty toimitilojen korkean käyttöasteen ylläpitäminen, yhtiön taloudellisen vakauden turvaaminen, asiakaslähtöisen vuokraustoiminnan kehittäminen. Samalla toiminta tukee kuntakonsernin strategisia tavoitteita elinvoiman vahvistamisesta, yritystoiminnan edellytysten kehittämisestä ja vastuullisesta omaisuuden hoidosta.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Yhtiön tavoitteena on varmistaa toimitilojen käyttöaste sekä sopimus-, kiinteistö- ja talousriskien suunnitelmallinen hallinta. Varaudutaan korkotason muutoksiin ja muihin taloudellisiin riskeihin.

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Vuokratilojen käyttöasteen muutos	Kaikki tilat vuokrattuna	Vuokrausasteen muutos (%)
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Yhtiön toimintakulujen leikkaus	Toimintakulut pienentyneet	Toimintakulujen vuosimuutos (%)

2.1.2. Kiinteistö Oy Tohmajärven Tikankontti

YLEISTIEDOT

Omistusosuus: 100 %

TOIMINTA-AJATUS

Kiinteistö Oy Tohmajärven Tikankontin yhtiöjärjestyksen mukaisesti sen toimiala on kiinteistöjen hallinta ja vuokraus.

TOIMINTA VUONNA 2027

Yhtiö omistaa ja ylläpitää Tohmajärven kunnassa vuokrataloja sekä yksittäisiä osakehuoneistoja, joita se vuokraa asuintarkoitukseen. Osa vuokrakohteista on ns. ARA-taustaisia ja vuokraaminen ARA-rajoitteisissa taloissa tehdään sosiaalisin perustein. Mikäli sosiaalisin perustein vuokra-asuntoa hakevia ei ole, voidaan asuntoja vuokrata myös muilla perusteilla ja kohteita, joissa rajoituksia ei ole, voidaan vuokrata markkinaperusteisesti.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Turvallinen arki- ja ympäristö	Käyttöasteen parantaminen	Vuoden lopussa yli 85 %, Kemie yli 90 %	Käyttöaste %
Kärkihanke: Keskuskorttelin kehittäminen	Esiselvitys uusien vuokra-asuntojen rakentamisesta ja vertailu vaihtoehtoiseen vanhojen remontoimiseen	Esiselvityksen tavoitteet määritetty 5/2027 ja esiselvitys valmis 11/2027	**Valmistumisaste ko. tavoitekuukautena**
Kärkihanke: Tikkala-Onkamon alueen kehittäminen	Esiselvitys Tikkalaan rakennettavista vuokra/myytävistä asunnoista	Esiselvityksen tavoitteet määritetty 5/2027 ja esiselvitys valmis 11/2027	Valmistumisaste ko. tavoitekuukautena
Kärkihanke: Keskuskorttelin kehittäminen	Yhden vuokratalon purkaminen ja alueen siistiminen	Talon purkuhanke käynnistetty, ARA-hakemusta varten haitta-ainekartoitus ja suunnittelu aloitettu	Hankkeen käynnistäminen, hankkeen valmistumisaste
Älykäs sopeutuminen	Asumisen strategia yhteistyössä kunnan kanssa	Asumisen ennuste ja strategia 20 vuodelle	Strategiatyön valmistumisaste

2.1.3. Tohmajärven Sijoitus Oy

YLEISTIEDOT

Omistusosuus: 100 %

TOIMINTA-AJATUS

Yhtiön toimialana on kiinteistöjen, kiinteistöosakkeiden ja muiden arvopaperien omistus, osto ja myynti.

TOIMINTA VUONNA 2027

Yhtiön kassavarojen sijoittaminen matalariskisiin kohteisiin.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Kassavarojen sijoittaminen	80 % kassavaroista sijoitettu matalan riskitason sijoituksiin 3 %:n tuotto-odotuksella	Toteutunut tuotto-%

2.2. KONSERNITULOSLASKELMA

Talousarvio vuosi 2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2029 ei sisällä konsernin kuntayhtymien eikä osakkuusyhteisöjen talouslukuja.

	TP 2025	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	12 193 459	11 131 943	11 031 534	11 002 708
Osuus osakk.yht.voitto/tappio	-10 205	0	0	0
Toimintakulut	-25 477 782	-24 125 808	-23 611 970	-23 991 125
Toimintakate	***-13 294 527***	***-12 993 865***	***-12 580 436***	***-12 988 417***
Verotulot	7 857 878	8 721 000	8 866 000	9 061 000
Valtionosuudet	7 869 079	5 808 095	5 342 000	5 517 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-99 420	-8 776	-36 555	-12 805
Vuosikate	***2 333 010***	***1 526 454***	***1 591 009***	***1 576 778***
Poistot ja arvonalentumiset	-2 092 794	-1 467 553	-1 509 138	-1 469 138
Tilikauden tulos	***240 216***	***58 901***	***81 871***	***107 640***
Tilinpäätössiirrot	-10 923	0	0	0
Tuloverot	-999	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	***228 294***	***58 901***	***81 871***	***107 640***

3. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma osoittaa kunnan toiminnallisen tuloksen.

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate on kunnan kokonaistulorahoitusta kuvaava välitulos ja se ilmoittaa, riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan käyttöomaisuuden poistot.

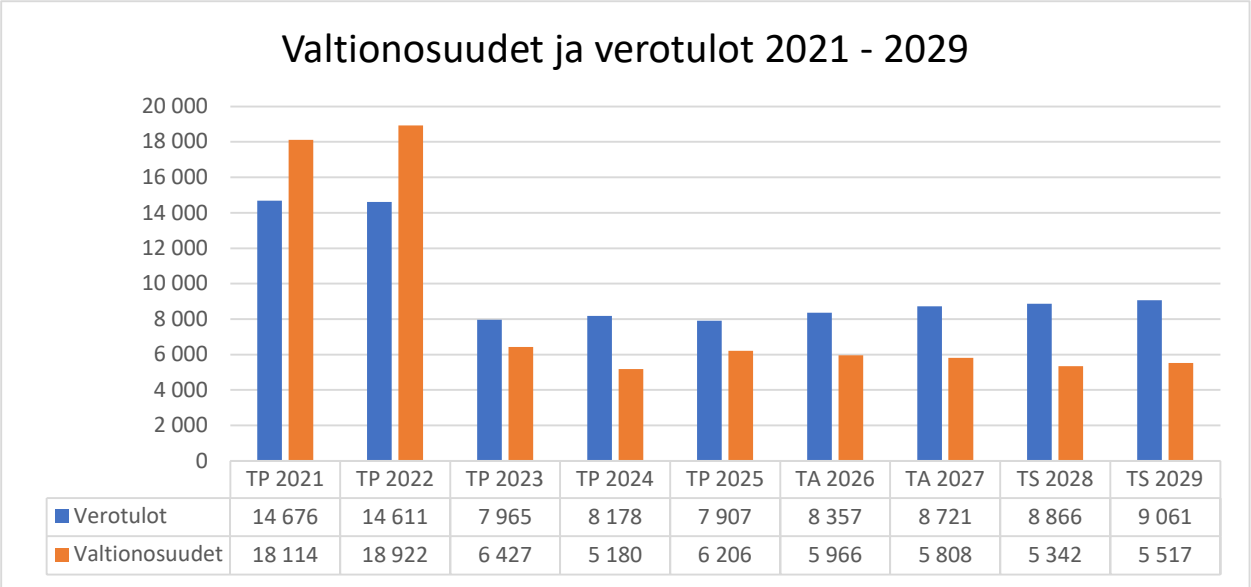
Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus.

Tilikauden yli-/alijäämä on kunnan talouden tulos järjestelyerien jälkeen.

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot					
Myyntituotot	7 908 400	7 897 560	7 814 608	7 770 704	7 740 778
Maksutuotot	1 221 099	1 094 000	1 080 050	1 063 000	1 056 000
Tuet ja avustukset	348 109	217 739	90 442	259 000	249 000
Muut toimintatuotot	1 084 115	846 113	706 975	681 900	687 000
Toimintatuotot yht.	**10 561 722**	**10 055 412**	**9 892 075**	**9 774 604**	**9 732 778**
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-13 223 189	-13 383 496	-13 626 449	-13 981 927	-14 251 780
Palvelujen ostot	-6 048 230	-6 264 123	-5 929 929	-4 673 463	-4 692 265
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 211 667	-1 286 229	-1 234 825	-1 526 100	-1 530 600
Avustukset	-1 329 973	-1 409 500	-1 267 800	-1 239 000	-1 364 000
Muut toimintakulut	-973 996	-985 285	-1 149 898	-1 281 750	-1 283 750
Toimintakulut yht.	**-22 774 576**	**-23 328 633**	**-23 208 901**	**-22 702 240**	**-23 122 395**
Toimintakate	**-12 212 854**	**-13 273 221**	**-13 316 826**	**-12 927 636**	**-13 389 617**
Verotulot	7 907 383	8 378 000	8 721 000	8 866 000	9 061 000
Valtionosuudet	6 205 843	5 966 200	5 808 095	5 342 000	5 517 000
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	94 503	100 000	95 000	95 000	95 000
Muut rahoitustuotot	132 186	129 000	130 000	130 000	130 000
Korkokulut	-236 092	-195 000	-201 000	-222 250	-213 500
Muut rahoituskulut	371	-2 000	-1 750	-1 750	-1 750
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-9 032	32 000	22 250	1 000	9 750
Vuosikate	**1 891 340**	**1 102 979**	**1 234 519**	**1 281 364**	**1 198 133**
Poistot ja arvonalentumiset	-1 242 452	-1 213 280	-1 206 615	-1 268 200	-1 228 200
Tilikauden tulos	**648 888**	**-110 301**	**27 904**	**13 164**	**-30 067**
Tilikauden yli-/alijäämä	**648 888**	**-110 301**	**27 904**	**13 164**	**-30 067**

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Verotulot	14 676	14 611	7 965	8 178	7 907	8 357	8 721	8 866	9 061
Valtionosuudet	18 114	18 922	6 427	5 180	6 206	5 966	5 808	5 342	5 517

VALTIONOSUUDET

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Peruspalvelujen valtionosuus	2 171 566	1 925 550	1 773 354	1 600 000	1 750 000
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	2 631 180	2 571 180	2 527 715	2 242 000	2 267 000
Op.- ja kulttuuriministeriön valtionosuus	680 802	747 250	728 327	700 000	700 000
Verotulomenetysten kompensaatio	722 292	722 220	778 699	800 000	800 000
Valtionosuudet yhteensä	**6 205 843**	**5 966 200**	**5 808 095**	**5 342 000**	**5 517 000**

Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palveluiden järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisesta käytöstä. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu myös hallinnollisesti kahdesta osasta:

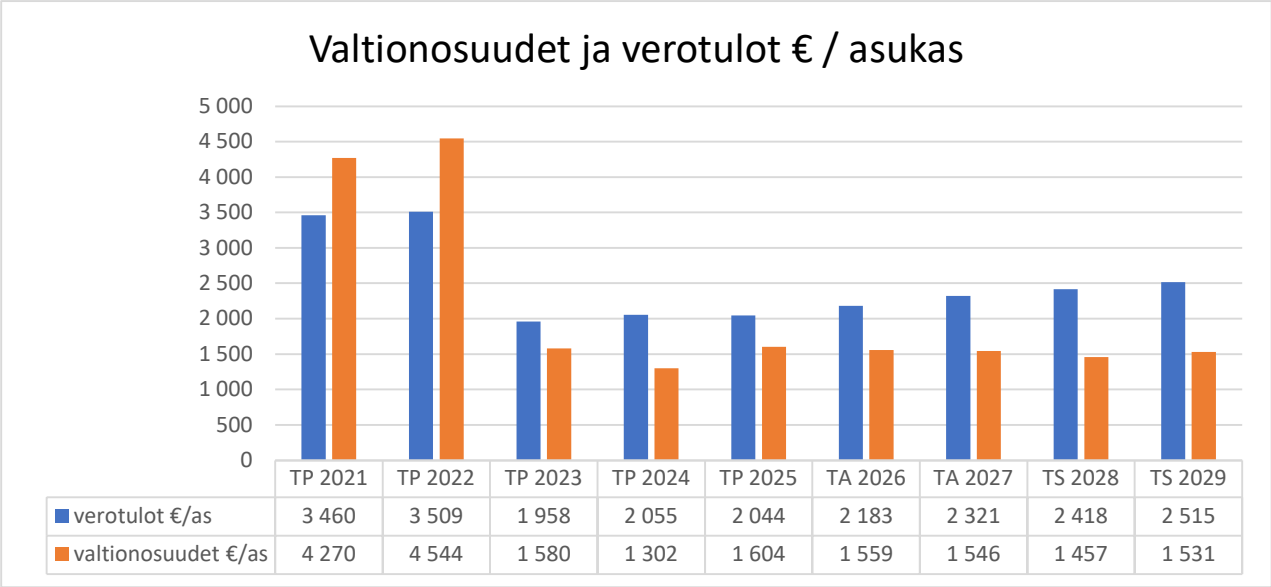
1. valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta
2. opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö

Kunnat maksavat puolet perustoimeentulotuen kuluista. Kuntakohtainen rahoitusosuus peritään kunnilta kahden vuoden viiveellä osana valtionosuusmaksatuksessa. Vuonna 2025 syntyvät perustoimeentulotuen kulut peritään kuntakohtaisesti vuoden 2027 valtionosuusmaksatuksessa. Maksuosuus vähennetään suoraan yksittäisen kunnan valtionosuudesta sen maksatuksen yhteydessä. Vuodesta 2029 lähtien Kela laskuttaa toimeentulotuen suoraan toteutuman mukaan kunnilta. Vastaavasti kulua ei vähennetä enää peruspalvelujen valtionosuudesta.

Kuntien välisiä eroja valtionosuuden tulopohjassa tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Verotulotasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta.

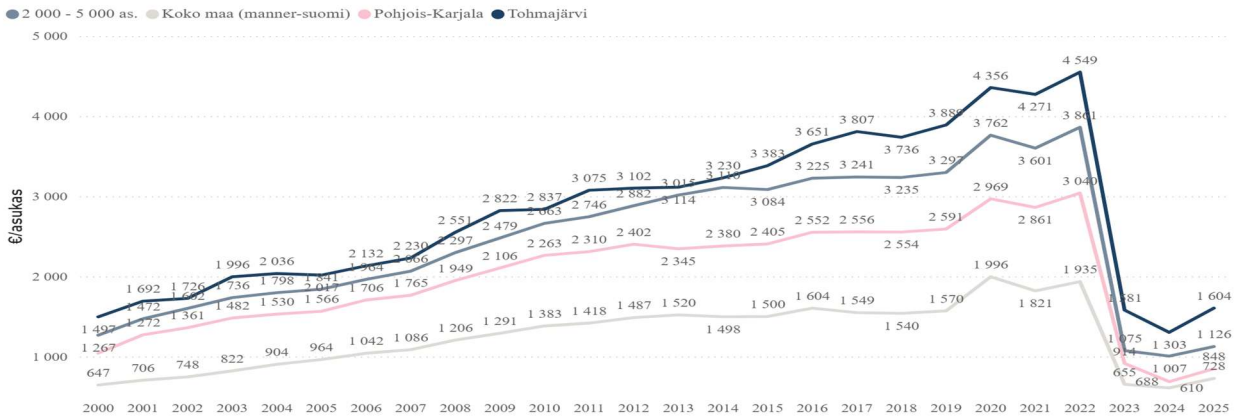
Verovähennyksistä ja muista valtion päättämistä veroperustemuutoksista johtuva kunnallisverotulojen menetys kompensoidaan nykyisin kunnille valtionosuuden yhteydessä.

Valtionosuudet on laskettu kuntaliiton ennusteen 15.10.2026 mukaisesti.

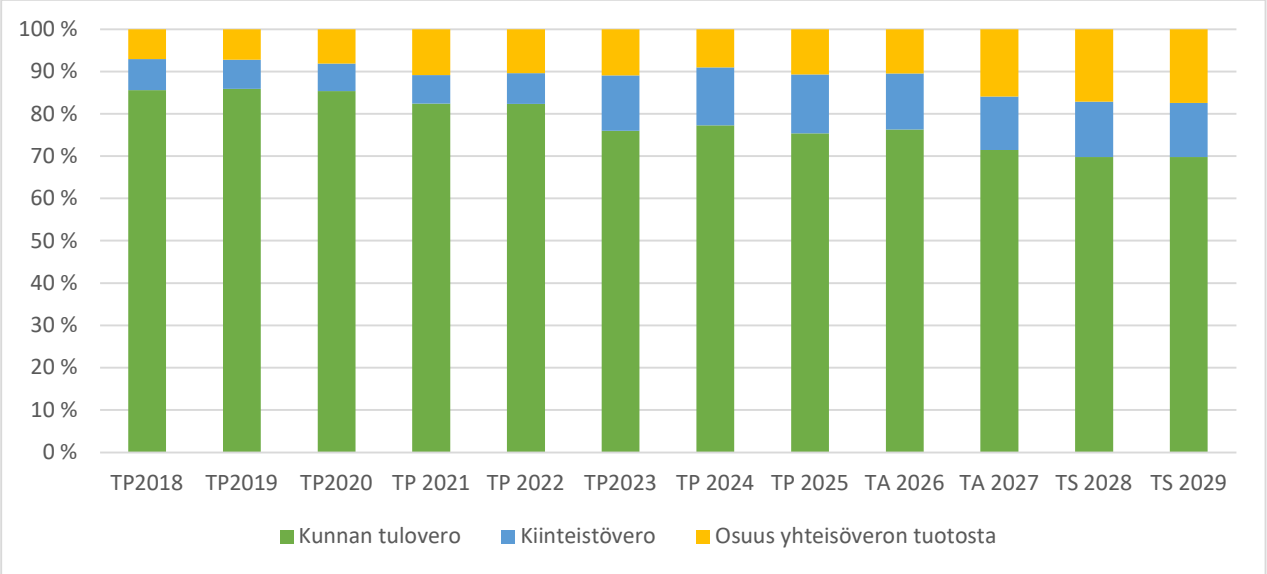
	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
verotulot €/as	3 460	3 509	1 958	2 055	2 044	2 183	2 321	2 418	2 515
valtionosuudet €/as	4 270	4 544	1 580	1 302	1 604	1 559	1 546	1 457	1 531

VALTIONOSUUDET / ASUKAS

VEROTULOT

	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Kunnallisvero	6 319 506	5 960 214	6 393 000	6 232 000	6 188 000	6 320 000
Yhteisövero	738 571	843 922	876 000	1 390 000	1 519 000	1 582 000
Kiinteistövero	1 119 668	1 103 246	1 109 000	1 099 000	1 159 000	1 159 000
Yhteensä	**8 177 744**	**7 907 383**	**8 378 000**	**8 721 000**	**8 866 000**	**9 061 000**

VEROTULOT / ASUKAS

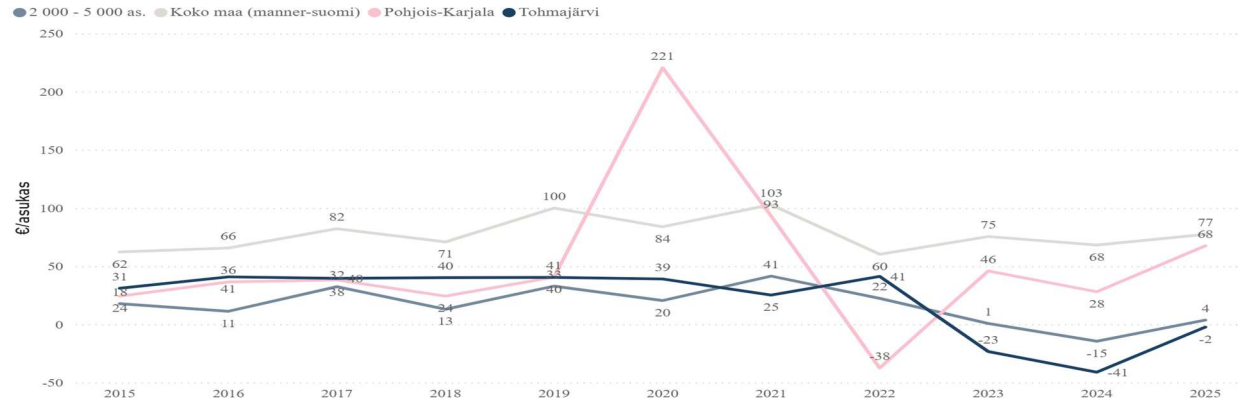
TULO- JA KIINTEISTÖVEROPROSENTTIEN KEHITYS

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tulovero %	21,75%	21,75%	21,75%	9,11%	9,10%	9,10%	9,10%	9,10%
Kiinteistövero %								
Yleinen	1,10%	1,10%	1,10%	1,10%	1,10%	1,10%	1,10%	1,10%
Vakituinen asunto	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%	0,55%
Vapaa-ajan asunto	1,15%	1,15%	1,15%	1,15%	1,15%	1,15%	1,15%	1,15%
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Voimalaitos	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	3,10%	3,10%	3,10%	3,10%

3.2. Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot koostuvat antolainojen koroista, vastaavasti korkokulut muodostuvat pitkäaikaisten ottolainojen koroista, lyhytaikaisten kuntatodistusten koroista sekä maksuliikennetilien limiitin käytöstä aiheutuvista koroista. Muina rahoitustuottoina on osingot, vastaavasti muut rahoituskulut sisältävät luottoprovisio kulut.

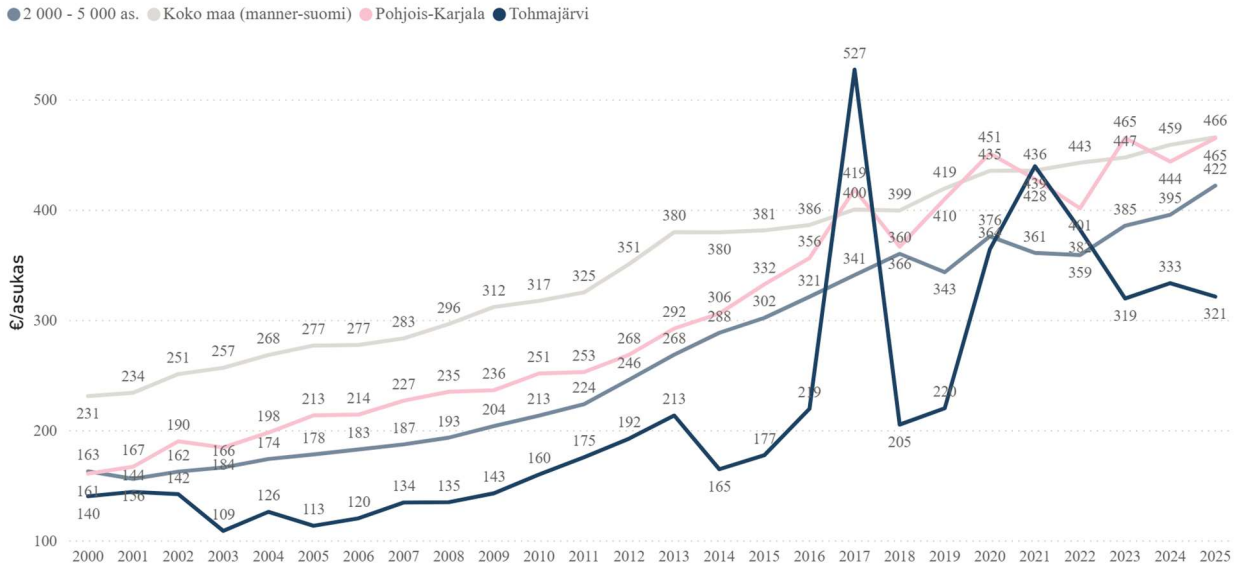
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT / ASUKAS

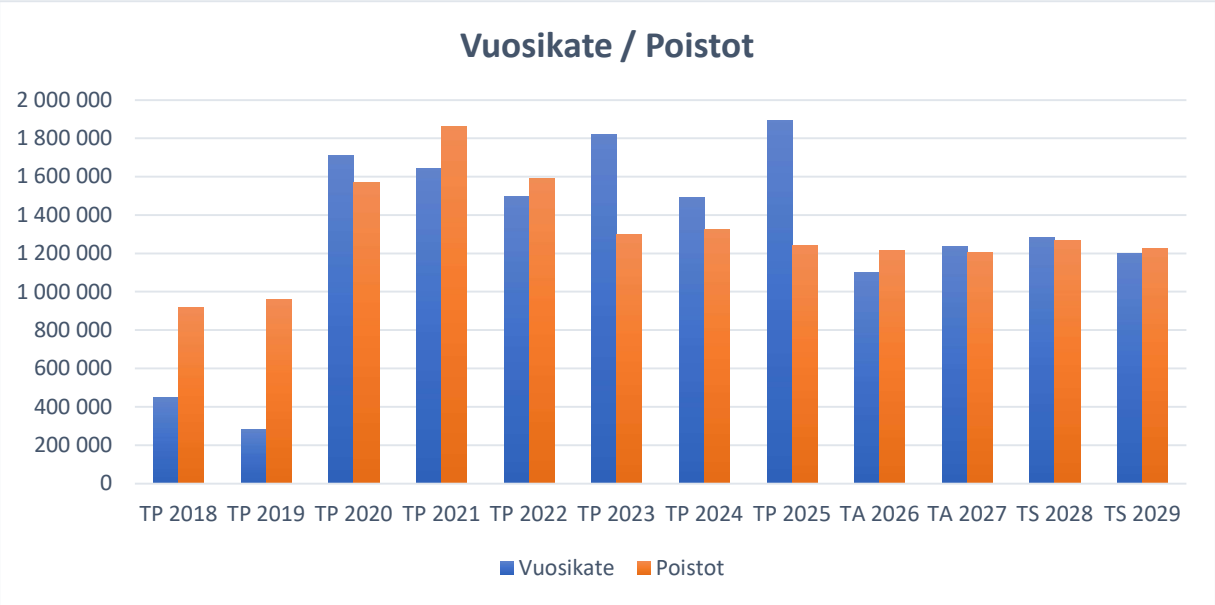
3.3. Poistot

Pitkävaikutteisen omaisuuden hankintahinta jaksotetaan tilikauden tulokseen poistoilla ja arvonalentumisilla hyödykkeen arvioidun käyttöajan perusteella. Poistot tehdään ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistojen lopulliseen määrään vaikuttaa vuoden aikana toteutuvien investointien euromäärä sekä kiinteän omaisuuden myynti. Poistojen määrä selviää tilinpäätöksen laatimisen yhteydessä.

POISTOT JA ARVONALENTUMISET / ASUKAS

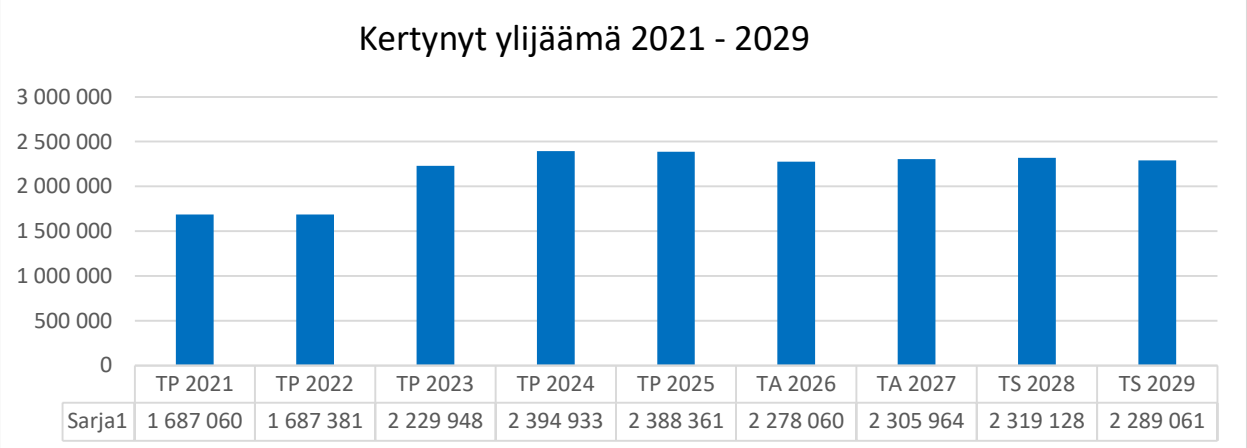
VUOSIKATE/POISTOT

VUOSIKATE / ASUKAS

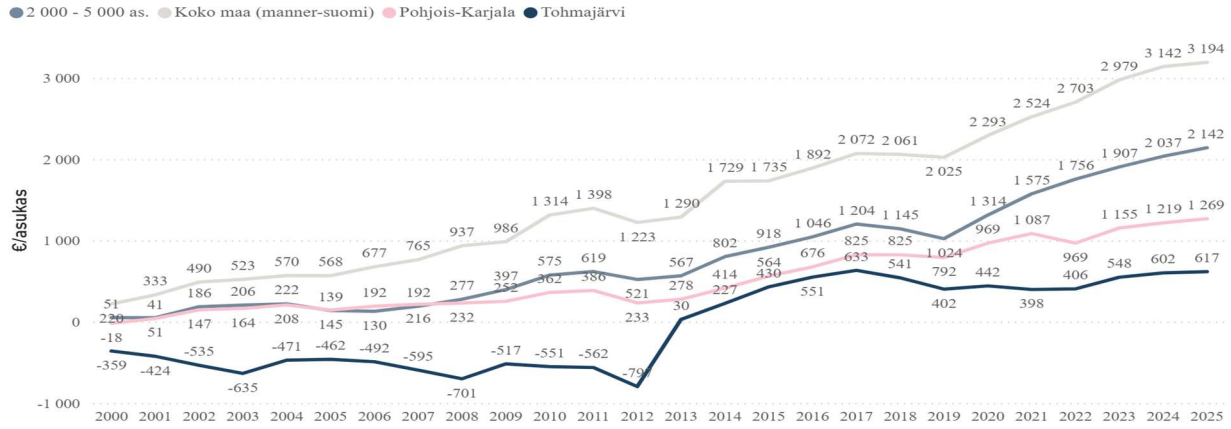

KERTYNYT YLIJÄÄMÄ

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Sarja1	1 687 060	1 687 381	2 229 948	2 394 933	2 388 361	2 278 060	2 305 964	2 319 128	2 289 061

KERTYNYT YLIJÄÄMÄ / ASUKAS

LUKUJA €/ASUKAS	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2026
toimintakulut €/as	-8 757	-9 109	-9 453	-5 802	-5 614	-5 887	-6 026	-6 182
toimintakate €/as	-7 133	-7 368	-7 734	-3 068	-2 941	-3 157	-3 519	-3 550
verotulot €/as	3 141	3 460	3 511	1 958	2 055	2 044	2 183	2 321
valtionosuudet €/as	4 350	4 270	4 504	1 580	1 302	1 604	1 559	1 546
vuosikate €/as	396	387	360	448	375	489	288	328
tilikauden tulos €/as	33	-51	0	133	41	168	-29	7
kumulatiivinen yli-/alijäämä €/as	441	397	405	548	602	617	595	614
lainat €/as	1 635	1 415	1 204	1 607	1 775	1 614	1 584	1 575
Ulkoinen toimintakate €/as:								
sivistyslautakunta	-1 427	-1 530	-1 579	-2 030	-2 034	-2 053	-2 186	-2 247
Keski-Karjalan musiikkiopisto	-199	-206	-219	-221	-237	-247	-263	-269
ympäristölautakunta	-335	-335	-450	-180	-111	-23	-83	-164
kunnanhallitus	-417	-546	-549	-723	-636	-816	-955	-900
lomitus	0	0	33	86	77	66	20	35
asukasmäärä	4 312	4 242	4 164	4 067	3 979	3 869	3 828*	3 758*

*väestöennuste Tilastokeskus

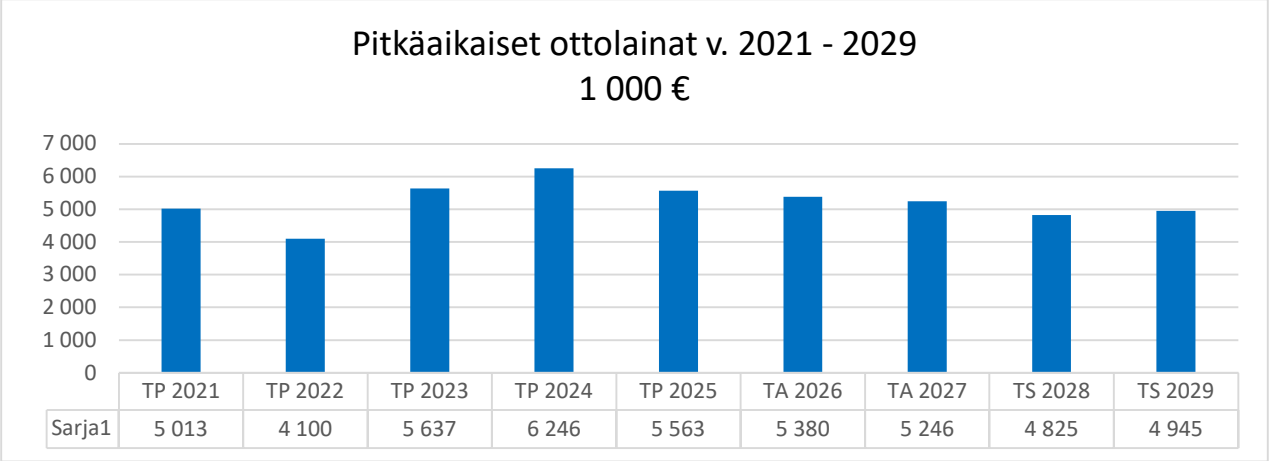
4. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelmalla osoitetaan kuinka paljon kunnan varsinaisen toiminnan ja sen investointien nettokassavirta on yli- tai alijäämäinen. Jos tulorahoitus ei riitä menoihin, rahoitustarve katetaan lainanotolla ja/tai kassavaroja vähentämällä.

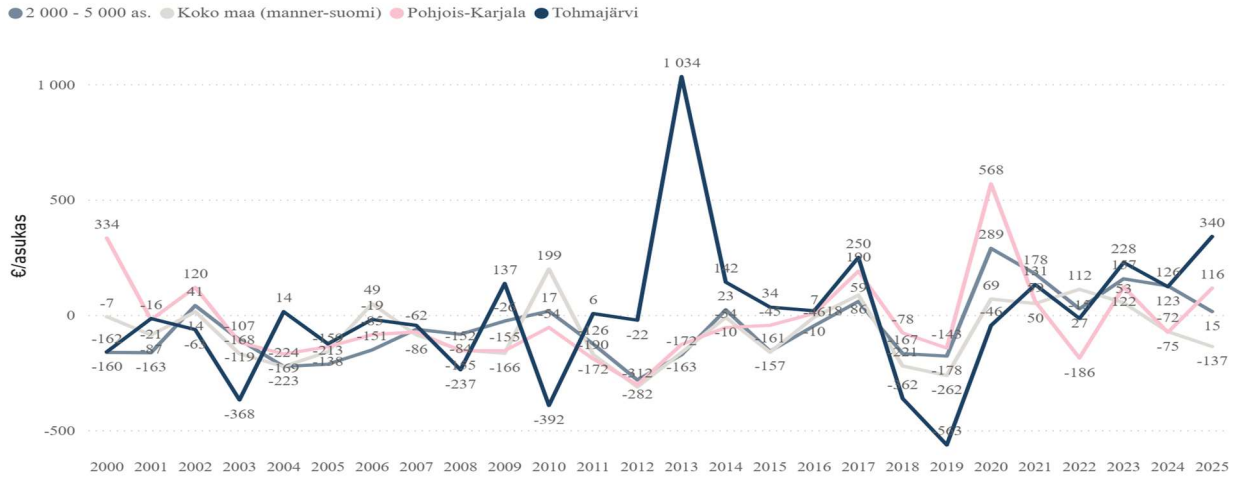
Rahoituslaskelman avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmalla.

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

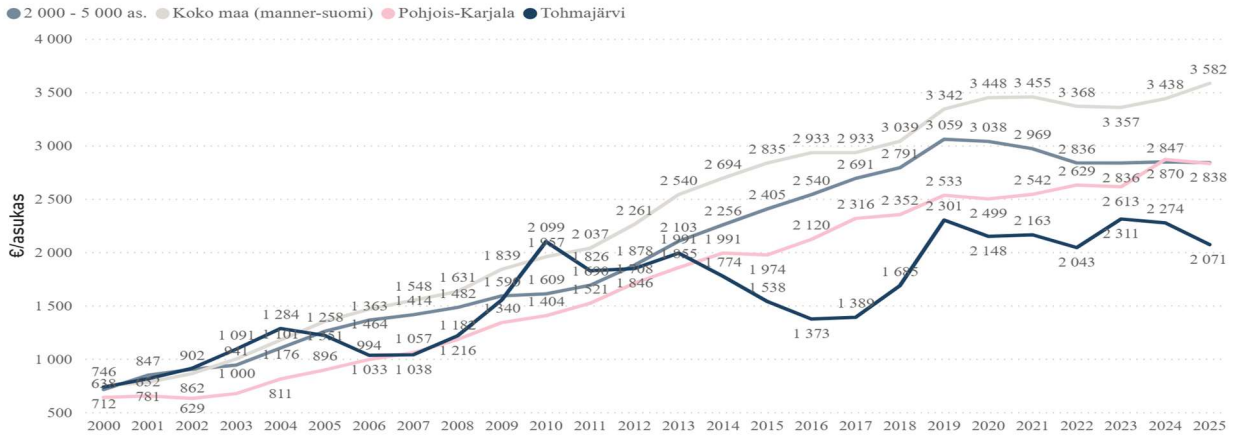
	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1 891 340	1 101 079	1 234 519	1 281 364	1 198 133
Tulorahoituksen korjauserät	1 856	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	**1 893 196**	**1 101 079**	**1 234 519**	**1 281 364**	**1 198 133**
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-598 085	-1 227 700	-1 591 000	-864 000	-1 762 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6 000	81 700	0	0	450 000
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	14 860	0	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	**-577 226**	**-1 146 000**	**-1 591 000**	**-864 000**	**-1 312 000**
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	**1 315 971**	**-44 921**	**-356 481**	**417 364**	**-113 867**
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	0	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Antolainasaamisten vähennys	18 516	30 000	24 500	18 500	18 500
Antolainauksen muutokset yhteensä	18 516	-70 000	-75 500	-81 500	-81 500
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	500 000	1 050 000	250 000	750 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-816 675	-683 400	-683 400	-671 686	-630 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-212 877	0	100 000	100 000	100 000
Lainakannan muutokset yhteensä	-1 029 552	-183 400	466 600	-321 686	220 000
Oman pääoman muutokset	-655 460				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	81 151	0	0	0	0
Saamisten muutos	-160 681	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	412 057	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	332 527	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	**-1 333 968**	**-253 400**	**391 100**	**403 186**	**138 500**
Rahavarojen muutos	**-17 998**	**-298 321**	**34 619**	**14 178**	**24 633**

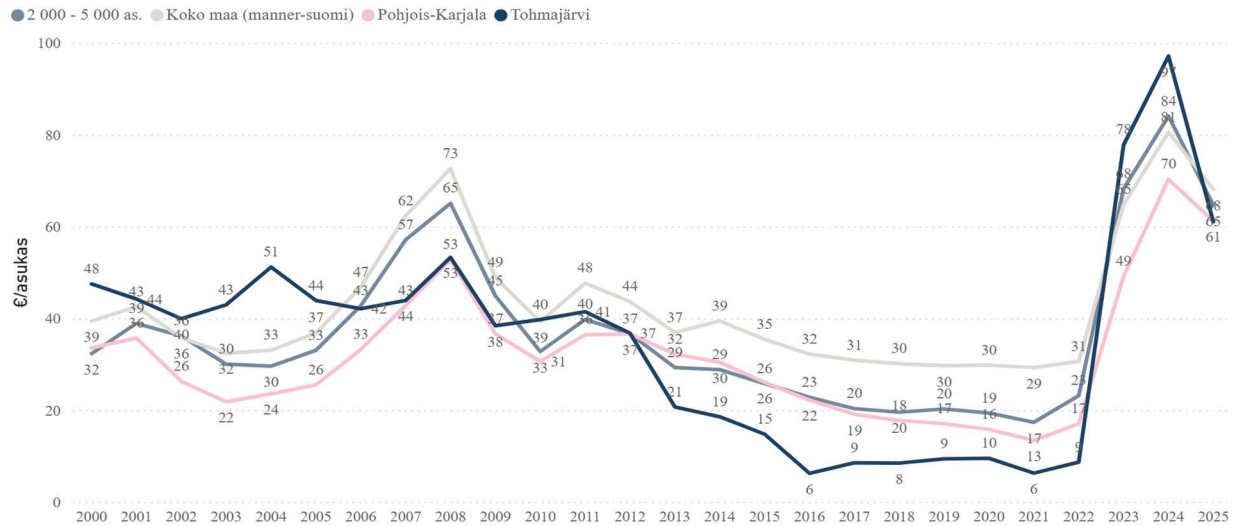
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA / ASUKAS

LAINAKANTA / ASUKAS

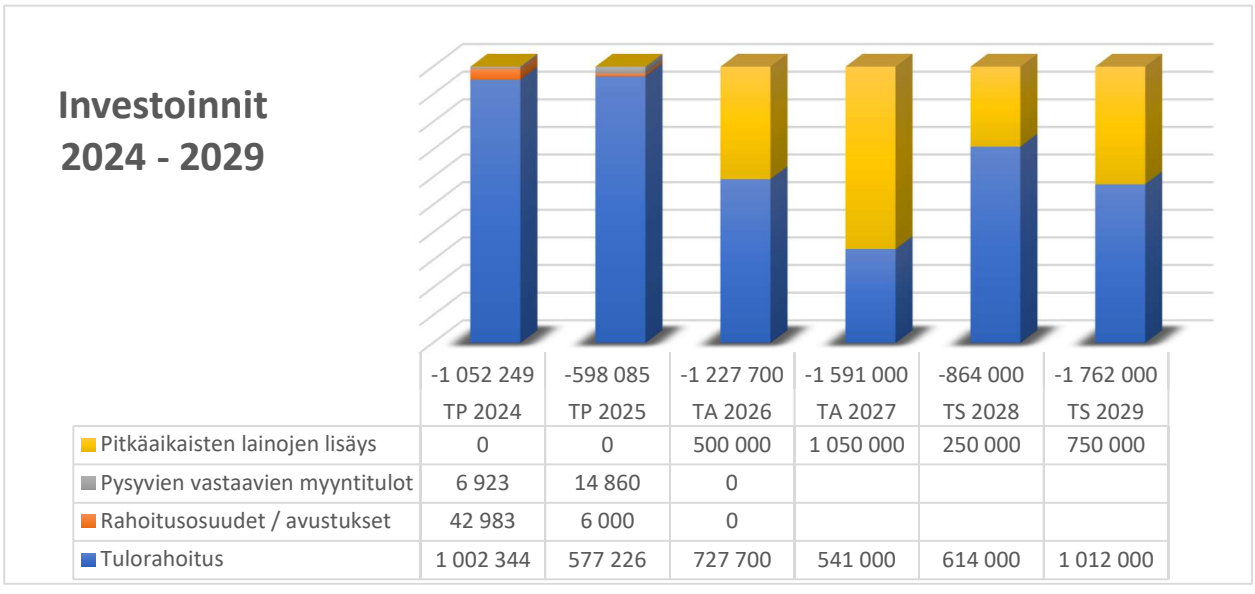
KORKOKULUT / ASUKAS

5. INVESTOINTIOSA

Proj.	Hanke	Painopistealue	Investoinnin tarve / tavoite	Kustannusarvio	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Y500	Kiireelliset korjauskohteet	Palvelut ja hyvinvointi	Palvelutuotannon parantaminen	170 000	30 000	30 000	30 000
Y514	Terveyskeskuksen toimitilaratkaisun suunnittelu ja muutokset	Älykäs sopeutuminen, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Palvelutuotannon parantaminen	300 000	50 000		
Y519	Terveyskeskuksen salaojitus ja hulevesien hallinta	Palvelut ja hyvinvointi, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Palvelutuotannon parantaminen		150 000		
Y515	Terveyskeskuksen IV-korjaus, toteuttaminen	Palvelut ja hyvinvointi, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Palvelutuotannon parantaminen, Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	526 000	526 000		
Y515	Liikuntahallin IV-korjaus, toteuttaminen	Palvelut ja hyvinvointi, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Palvelutuotannon parantaminen, Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	252 000			252 000
Y517	Varikon salaojitus ja pihamaan kunnostus	Palvelut ja hyvinvointi, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Palvelutuotannon parantaminen, Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	100 000		100 000	
Y518	Liikuntahallin väliverhojen uusinta	Palvelut ja hyvinvointi	Palvelutuotannon parantaminen		50 000		
Y209	Hainarintien pää - Sininentie jkpp väylä	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen		40 000		
Y201	Katuvalot, Teollisuusalue	Palvelut ja hyvinvointi	Palvelutuotannon määrän lisäys	99 000		99 000	
Y200	Kaavateiden päällystykset ja peruskorjaukset, Kauppakatu ja Kirkkotie	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	140 000	100 000		
Y208	Tikkalan kevyenliikenteen väylä	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon määrän lisäys	1 050 000			600 000
Y207	Nordea-tontin viherrakentaminen ja kemiallisen WC:n tyhjennyspiste	Palvelut ja hyvinvointi	Palvelutuotannon määrän lisäys	80 000	50 000		
Y300	Jätevesi- ja vesihuollon saneerauksen ja suunnittelun kiireelliset kohteet	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	150 000	50 000	50 000	50 000
Y304	Vuotovesien hallinta ja viemärisaneeraus Kemien ja Aseman alueilla	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	440 000	120 000	90 000	90 000
Y305	Virtausmittauskaivot, vesijohtoverkosto	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	125 000		60 000	
Y315	Vesijohtoverkostojen saneeraukset	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	640 000		275 000	200 000

Y317	Vesitornin kuntokartoitus ja hankeselvitys	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	50 000	50 000		
Y303	Jätevedenpumppaamojen saneeraukset	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen, Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	90 000	90 000		90 000
Y301	Kunnallistekniikan rakentaminen uusille tonteille, Sukkela Business Center	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	50 000		50 000	
Y101	Traktorin hankinta	Palvelut ja hyvinvointi	Palvelutuotannon parantaminen		60 000		
Y100	Kippaava maansiirtovaunu metsäkuormaajalla + kahmarivarustuksella	Palvelut ja hyvinvointi	Tuotannon tehostaminen	45 000		45 000	
S200	ICT koulut	Koulutus ja nuoret	Palvelutuotannon parantaminen	30 000	30 000		
S201	Wärtsiläsalin tapahtumien toimivuuden ja Maiju Lassilan koulun luokkien akustiikan parantaminen	Älykäs sopeutuminen	Palvelutuotannon parantaminen, Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	50 000	35 000		
S605	Tenniskentän aitaaminen	Palvelut ja hyvinvointi	Palvelutuotannon parantaminen	30 000	30 000		
S606	Polkupyöräparkki Kemieen ja Tikkalaan	Matkailu ja vapaa-ajan asukkaat	Palvelutuotannon määrän lisäys	30 000		30 000	
S607	Tikkalan päiväkodin ja koulualueen kehittäminen	Vetovoima, markkinointi ja viestintä	Palvelutuotannon parantaminen	30 000	30 000		
S608	Stoppinuorisotilan muutto Ahjolle					35 000	
H403	Kunnallistalon keskikerroksen korjaus	Palvelut ja hyvinvointi	Palvelutuotannon parantaminen		100 000		
					1 591 000	**864 000**	**1 312 000**

6. HENKILÖSTÖ

Kunnan henkilöstömäärältään suurimmat toimialat ovat sivistystoimiala ja lomituspalvelut, joka tuottaa maatalouden lakisääteiset lomituspalvelut koko Pohjois-Karjalaan. Musiikkiopisto, joka tuottaa palveluita seitsemän kunnan alueella, siirtyi 1.1.2025 hallinnollisesti sivistystoimialalle. Tekninen toimiala tuottaa kuntalaisille palveluita ja mahdollistaa muiden toimialojen toimintaa. Yleishallinnon toimialalla talouden ja hallinnon palveluiden roolina on tukea muiden toimialojen toimintaa sekä mahdollistaa kuntademokratian toteutuminen. Lisäksi kunnan organisaatiossa on yleisjohdon ja työllisyyspalvelun tehtäviä.

Henkilöstön määrä vuodelle 2026 on arvio 31.12.2026 tilanteesta, joka raportoitu 16.11.2026.

HENKILÖSTÖ

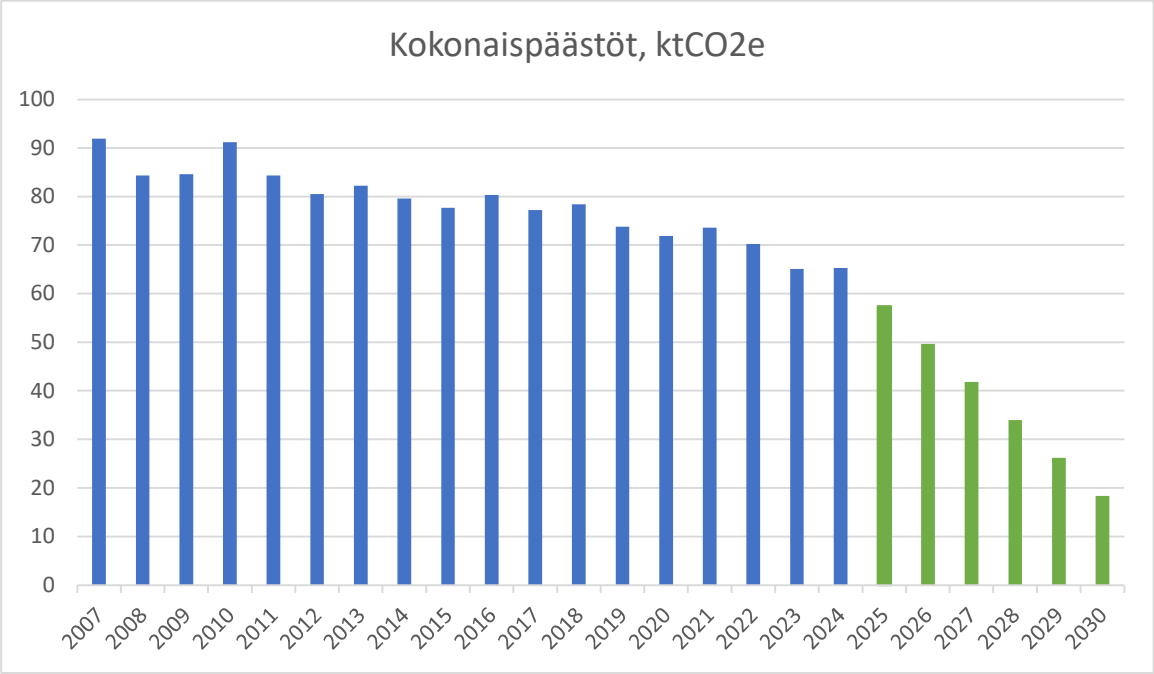
	2020	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Yleishallinto	24	20	20	20	18	12	14
Lomituspalvelut	53	45	41	100	110	106	93
Sivistystoimiala	109	113	110	106	106	154	148
Varhaiskasvatus	43	43	43	39	39	33	25
Sivistystoimiala - muut	66	70	67	67	67	76	76
Musiikkiopisto	26	29	29	29	28	45	47
Tekninen toimiala	45	42	46	19	19	14	12
Yhteensä	**257**	**249**	**246**	**274**	**281**	**286**	**267**

7. ILMASTOBUDJETTI

Tohmajärven kunnan tavoitteena on vähentää päästöjä 80 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Tavoitteen toteutusta ohjaa helmikuussa 2025 kunnanvaltuustossa hyväksytty ilmastosuunnitelma.

Tohmajärvi ottaa ilmastobudjetin käyttöön vuoden 2027 talousarviossa. Ilmastobudjetti on johtamisen väline, joka integroi ilmastotyön osaksi talousarviovalmistelua sekä talouden ja toiminnan seurantaa. Ilmastobudjetointi tukee ilmastotoimien tunnistamista kaikilla toimialoilla ja antaa kokonaiskuvan ilmastotyöhön liittyvistä investoinneista ja kustannuksista.

7.1. Päästöjen kehitys 2007–2024 ja päästöbudjetti vuoteen 2030

Pylväsdiagrammi esittää Tohmajärven kasvihuonekaasupäästöjen kehityksen. Vuosien 2007–2024 tiedot kuvaavat toteutunutta päästökehitystä, kun taas vuosien 2026–2030 tiedot esittävät lineaarisen tavoiteuran kohti vuoden 2030 päästötasoa. Vuonna 2007 Tohmajärven kokonaispäästöt olivat 92,3 kt CO2e. Seurantavuonna 2024 kokonaispäästöt olivat 65,3 kt CO2e. Tohmajärven kasvihuonekaasupäästöt ovat vuoteen 2024 mennessä laskeneet 29 %.

Päästöbudjetti	Toteuma 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Yhteensä (ktCo2e)	65,3	57,5	49,7	41,8	34,0	26,2	18,4

Tohmajärven päästöbudjetti perustuu arvioon siitä, kuinka paljon päästöjen on vähennyttävä vuoteen 2030 mennessä, jotta kunnan 80 % päästövähennystavoite saavutetaan. Päästöbudjetti ei ole ennuste, vaan tavoitetaso, joka ohjaa talousarvion ja toiminnan suunnittelua.

Päästöbudjetti on laadittu kunnan päästövähennystavoitteen mukaisesti. Se määrittää kunnan kokonaispäästöille vuosittain alenevan enimmäistason, joka ohjaa etenemistä kohti vuoden 2030 tavoitetta. Vuoden 2024 toteumasta (65,3 ktCO2e) päästöjen tulee laskea vielä 18,9 ktCO2e jotta 80 % päästövähennystavoitteeseen päästään vuoteen 2030 mennessä.

7.2. Ilmastotyön taloussuunnitelma

Taloussuunnitelma sisältää kaikki ne toimenpiteet, jotka vaikuttavat kunnan päästöihin suoraan tai epäsuorasti. Kustannustiedoissa esitetään kulut ja säästöt.

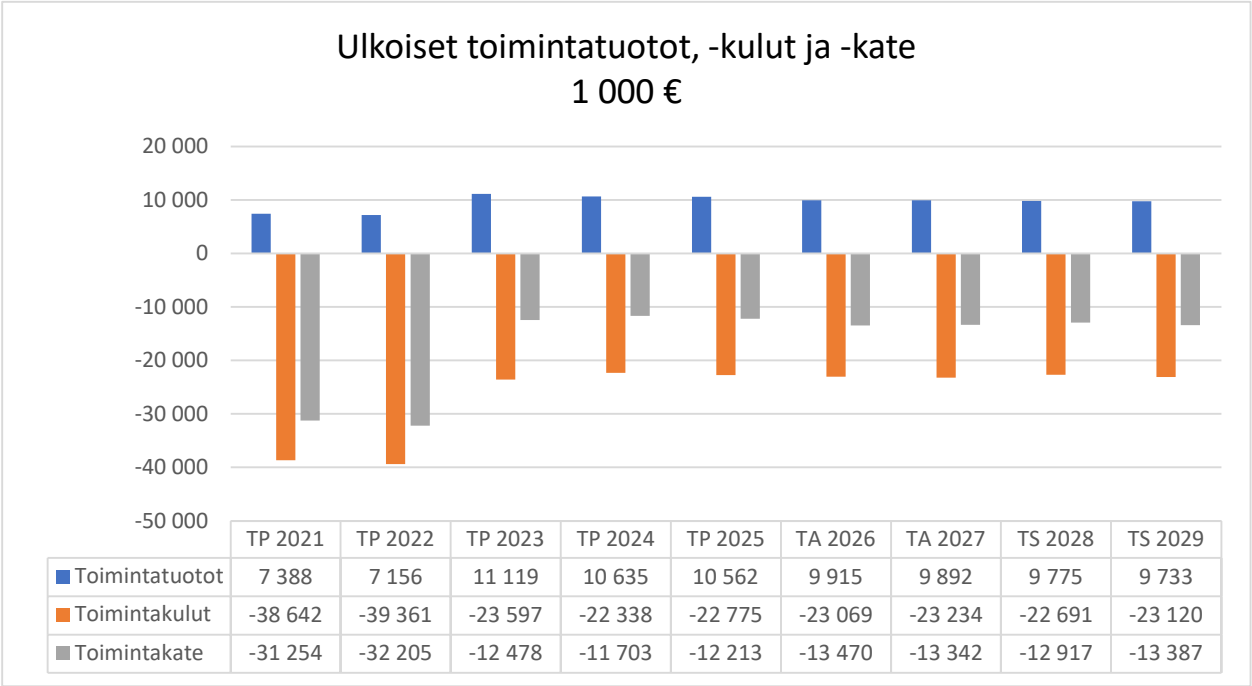
Taulukkoon kootaan ilmastosuunnitelman mukaiset keskeiset toimenpiteet sekä niiden taloudelliset ja päästövaikutukset. Toimenpide kuvataan lyhyesti ja konkreettisesti siten, että siitä käy ilmi, mitä toimenpiteessä tehdään. Investointi-sarakkeeseen merkitään arvio toimenpiteen kustannuksista euroina. Laadulliset päästövaikutukset arvioidaan niille osa-alueille, joille se on mahdollista tehdä.

Toimenpide	Investointi 2027 (€)	Laadullinen arvio vaikutuksista
Terveyskeskuksen toimitilaratkaisu suunnittelu ja muutokset	50 000 €	Luovutaan tyhjillään ja vajaakäytöllä olevista tiloista, keskitetään toiminnot uudempiin ja energiatehokkaampiin kiinteistöihin.
Terveyskeskuksen IV-korjaus	526 000 €	Energiatehokkaammat talotekniset laitteet pienentävät energiankulutusta, tuottavat taloudellisia säästöjä ja vähentävät päästöjä.
Terveyskeskuksen salaojitus ja hulevesien hallinta	150 000 €	Salaojituksen saneerauksen yhteydessä uusittava ulkopuolinen routaeristys parantaa rakennuksen energiatehokkuutta.
Hainarintien pää – Sininentie jkpp väylä	40 000 €	Laadukkaat kevyen liikenteen väylät parantavat liikenneturvallisuutta sekä kannustavat valitsemaan kävelyn tai pyöräilyn autoilun sijaan.
Biokaasulaitoksen viljelijäryhmähanke	0 €	Kunta toimii hallinnoijana mahdollisesti käynnistyvässä viljelijäryhmähankkeessa, jossa selvitetään millaisia uusia liiketoimintamahdollisuuksia voisi muodostua alueellisen biokaasulaitoksen ja paikallisten viljelijöiden välille.
Jätevedenpuhdistamon aurinkoenergiajärjestelmä	0 €	Selvitetään aurinkoenergiajärjestelmän kustannukset ja rahoitusmahdollisuudet jätevedenpuhdistamolle. Aurinkoenergian hyödyntäminen vähentäisi riippuvuutta fossiilisista energianlähteistä, lisää energiaomavaraisuutta sekä tuottaisi taloudellisia säästöjä pitkällä aikavälillä.

8. KÄYTTÖTALOUSOSA

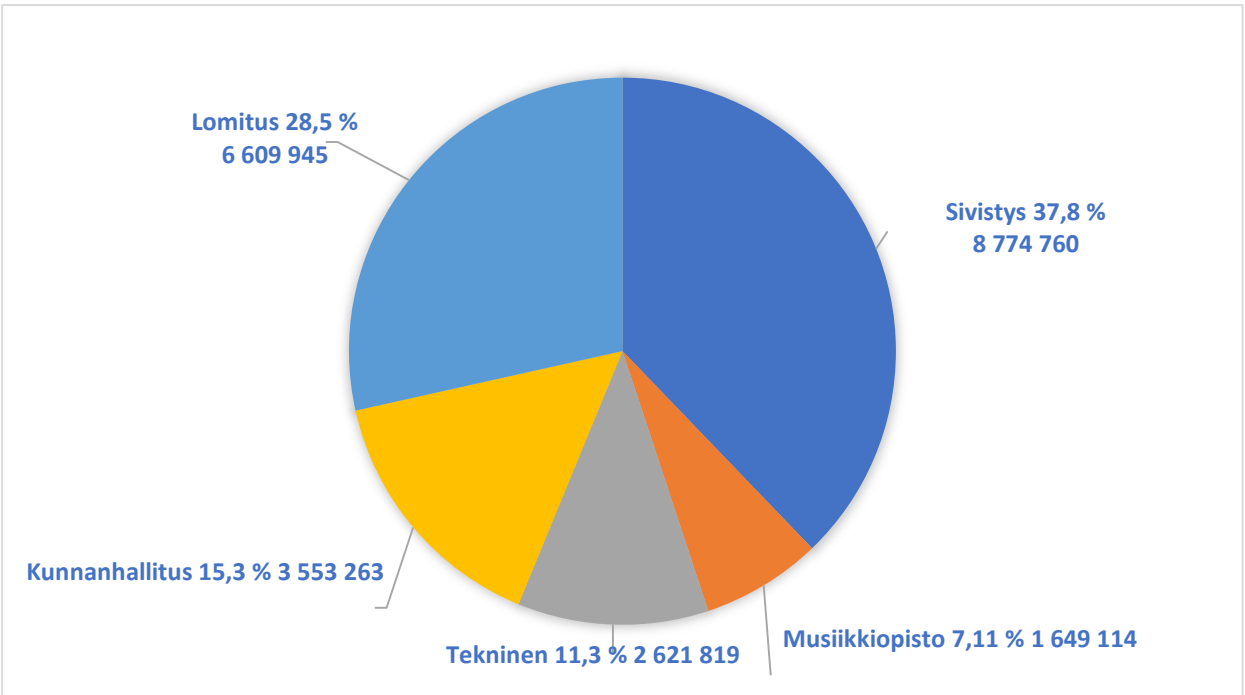
Käyttötalousosassa varataan määrärahat toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin ja asetetaan tuloarviot toimielimille.

ULKOISET TOIMINTATUOTOT, -KULUT JA -KATE

	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Toimintatuotot	7 388	7 156	11 119	10 635	10 562	9 915	9 892	9 775	9 733
Toimintakulut	-38 642	-39 361	-23 597	-22 338	-22 775	-23 069	-23 234	-22 691	-23 120
Toimintakate	-31 254	-32 205	-12 478	-11 703	-12 213	-13 470	-13 342	-12 917	-13 387

OSUUS TOIMINTAKULUISTA TA 2027

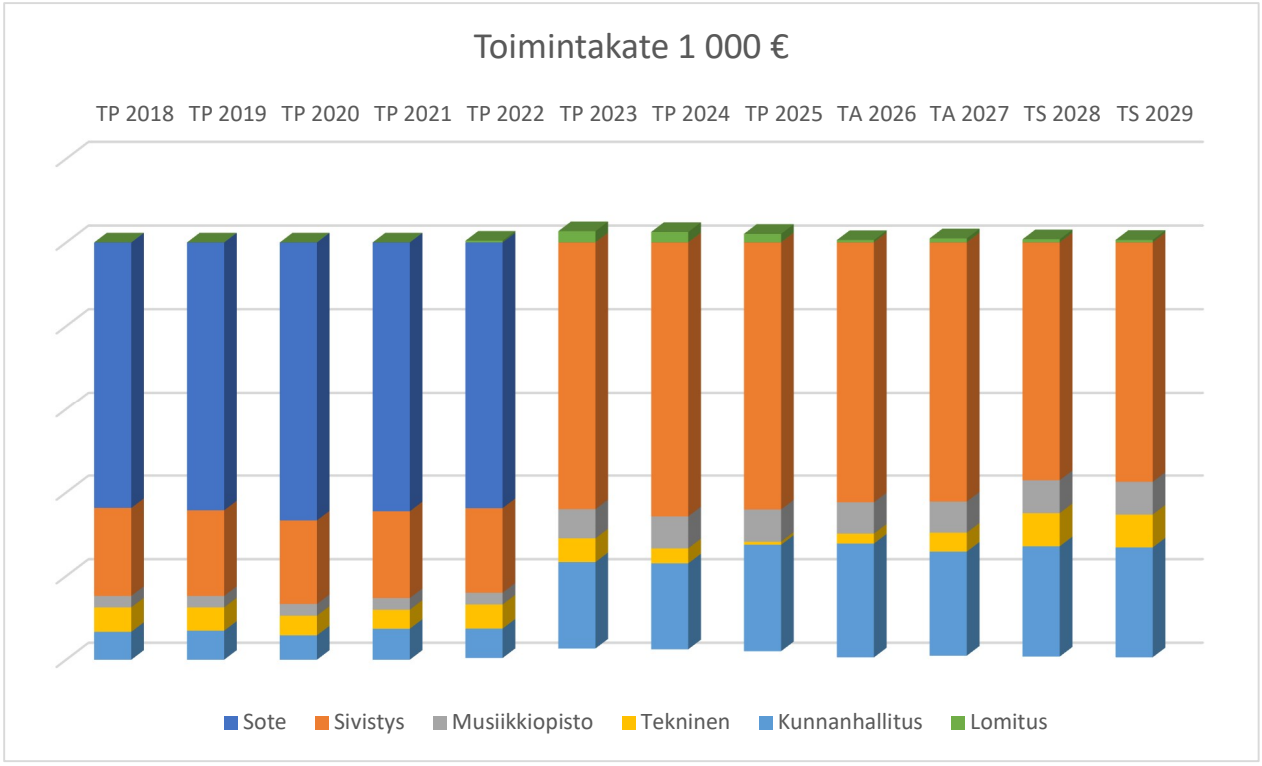

YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

TALOUDEN TOTEUTUMAT TILINPÄÄTÖS 2024 JA 2025, TALOUSARVIO 2026 JA 2027 SEKÄ TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2028–2029 TOIMIALOITTAIN (ULKOINEN)

(1000 euroa)

	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Ulkoinen toimintakate						
Sivistyslautakunta	-8 093	-7 942	-8 367	-8 443	-7 488	-7 783
Musiikkiopisto	-943	-956	-1 007	-1 009	-1 035	-1 061
Ympäristölautakunta	-443	-90	-318	-616	-1 040	-1 066
Kunnanhallitus	-2 533	-3 479	-3 656	-3 382	-3 465	-3 560
Lomituspalvelut	307	254	75	133	100	80
Toimintakate yhteensä	**-11 704**	**-12 213**	**-13 273**	**-13 317**	**-12 928**	**-13 390**
Verotulot	8 178	7 907	8 357	8 721	8 866	9 061
Valtionosuudet	5 180	6 206	5 966	5 808	5 342	5 517
Rahoitustuotot ja -kulut	-164	-9	32	22	1	10
Vuosikate	1490	1 891	1 103	1 234	1 281	1 198
Poistot ja arvonalentumiset	-1 325	-1 242	-1 213	-1 207	-1 268	-1 228
Tilikauden tulos	**165**	**649**	**-110**	**28**	**13**	**-30**
Poistoeron muutos	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	**165**	**649**	**-110**	**28**	**13**	**-30**
Kumulatiivinen yli-/alijäämä, M€	**2,39**	**2,39**	**2,28**	**2,31**	**2,32**	**2,29**

8.1. Kunnanhallitus

Keskeiset tapahtumat 2027

Kunnanhallituksen toimialalla vuoden 2027 keskeisiä tehtäviä ovat kuntastrategian toimeenpano, talouden tasapainottaminen. Talousarvion toteutumista ja sopeutustoimenpiteiden vaikutuksia seurataan säännöllisesti. Syksyllä 2026 käytyjen yhteistoimintaneuvottelujen pohjalta päätettävät tehtävä- ja henkilöstöjärjestelyt toteutetaan vaiheittain palveluiden toimivuudesta ja henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtien.

Kunnan hallinto toimii vuoden 2027 alusta terveysasemalta vapautuneissa tiloissa, joihin muutetaan joulukuun 2026 alussa. Hallinnon eri toimialojen sijoittuminen saman katon alle helpottaa päivittäistä yhteistyötä ja tiedonkulkua sekä tukee johtamista ja yhteistä valmistelua. Vuoden aikana kehitetään yhteisiä toimintatapoja ja hyödynnetään uusien tilajärjestelyjen tarjoamat mahdollisuudet.

Hankintalain muutosten vuoksi kunnanhallituksen toimialalla valmistellaan nykyisiltä sidosyksikköyhtiöiltä hankittavien palveluiden uudelleenjärjestelyjä. Vuonna 2027 selvitetään vaihtoehtoisia tuotantotapoja ja valmistellaan tarvittavia kilpailutuksia sekä yhteistyöratkaisuja. Valmistelussa arvioidaan palveluiden kokonaiskustannuksia, laatua ja toimintavarmuutta. Osassa palvelusopimuksista hyödynnetään Valtiokonttorille ilmoitettua pidempää siirtymäaikaa.

Työllisyyden hoidossa jatketaan yhteistyötä Pohjois-Karjalan työllisyysalueen ja muiden työllisyyttä edistävien toimijoiden kanssa. Tavoitteena on työnhakijoiden työllistyminen, yritysten työvoiman saatavuuden parantaminen ja pitkäaikaistyöttömyydestä kunnalle aiheutuvien kustannusten hillitseminen. Tohmajärvi on panostanut lakisääteisten palveluiden lisäksi työllisyyden edistämiseen osallistumalla neljään hankkeeseen, tarjoamalla omia merkittäviä taloudellisia kannustimia työllistämiseen sekä osoittamalla työhön omaa henkilöstöresurssia. Vuonna 2027 arvioidaan toimenpiteiden vaikuttavuutta ja kohdennetaan voimavaroja tuloksellisiin toimintatapoihin.

Kehittämispalveluissa keskitytään yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseen. Kunta hankkii elinkeino- ja yrityspalveluita Business Joensuulta voimassa olevan sopimuksen mukaisesti. Sopimuksen päättymisajankohta vuoden 2027 aikana on vielä avoinna. Vuoden keskeisenä tehtävänä on valmistella yrityspalveluiden järjestäminen sopimuksen päättymisen jälkeen ja huolehtia palveluiden jatkuvuudesta.

Kunnan viestintä hoidetaan jatkossa toimialojen välisenä yhteistyönä. Toimialat vastaavat oman toimintansa viestinnästä yhteisesti sovittujen käytäntöjen mukaisesti. Tavoitteena on ajantasainen ja selkeä kuntalaisviestintä sekä kunnan tunnettuuden vahvistaminen. Viestinnässä tuodaan esille asumisen mahdollisuuksia, palveluita, tapahtumia ja paikallista yritystoimintaa.

Sukkela Business Centerin yritysalueen ja kunnan muiden sijoittumismahdollisuuksien tunnettuutta edistetään osana kunnan tavanomaista viestintää ja yritysyhteistyötä. Markkinointiin ei ole varattu erillistä lisämäärärahaa, joten toimenpiteet toteutetaan käytettävissä olevien määrärahojen ja henkilöstöresurssien puitteissa. Tämä edellyttää markkinoinnin kohdentamista ja yhteistyökumppaneiden kanavien hyödyntämistä.

Potsiviikko järjestetään kesäkuun viimeisellä viikolla ja Hämärätori syyskuussa yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Tapahtumat vahvistavat yhteisöllisyyttä, tukevat paikallista yritystoimintaa ja tuovat Tohmajärvelle vierailijoita.

Kunta osallistuu rajakuntien yhteiseen edunvalvontaan ja kehittämistyöhön Rajakunnat ry jäsenenä. Tohmajärvi järjestää huhtikuussa 2027 Rajafoorumin, joka kokoaa yhteen rajaseudun kehittämisen ja päätöksenteon toimijoita. Tapahtuman avulla vahvistetaan yhteistyötä, edistetään rajakuntien yhteisiä tavoitteita ja tuodaan esille Tohmajärven mahdollisuuksia.

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnan osalta 18.4.2027 järjestettävien eduskuntavaalien toimittamisesta. Valmistelussa huolehditaan vaalijärjestelyjen sujuvuudesta, riittävästä henkilöstöstä, vaalivirkailijoiden perehdyttämisestä sekä selkeästä äänestäjille suunnatusta viestinnästä.

KÄYTTÖTALOUS (ulkoinen)

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	157 789	58 200	64 537	36 000	46 000
MAKSUTUOTOT	1 382	0	60	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	274 011	97 271	15 176	3 720	22 340
MUUT TOIMINTATUOTOT	336 688	273 959	171 262	150 900	102 975
TOIMINTATUOTOT	769 870	429 429	251 035	190 620	171 315
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-1 089 977	-978 813	-829 547	-847 966	-877 351
PALKAT JA PALKKIOT	-897 621	-813 984	-690 394	-703 963	-731 998
HENKILÖSIVUKULUT	-192 356	-164 829	-139 154	-144 003	-145 353
ELÄKEKULUT	-163 236	-145 592	-122 143	-122 399	-123 171
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-29 120	-19 237	-17 011	-21 604	-22 182
PALVELUJEN OSTOT	-1 478 863	-1 382 493	-1 986 908	-1 941 845	-1 802 952
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-190 894	-131 340	-136 898	-129 570	-66 700
AVUSTUKSET	-394 528	-388 484	-734 538	-866 500	-767 800
MUUT TOIMINTAKULUT	-555 210	-81 749	-42 154	-61 005	-38 460
TOIMINTAKULUT	-3 709 471	-2 962 880	-3 730 045	-3 846 886	-3 553 263
TOIMINTAKATE*	**-2 939 601**	**-2 533 450**	**-3 479 010**	**-3 656 266**	**-3 381 948**

*** Valtuustoon nähden sitova taso**

KÄYTTÖTALOUSMENOVERTAILU – KUNNANHALLITUS

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Ulkoiset					
- toimintatuotot	769 870	429 429	251 035	190 620	171 315
- toimintakulut	-3 709 471	-2 962 880	-3 730 045	-3 846 886	-3 553 263
Ulkoinen toimintakate	**-2 939 601**	**-2 533 451**	**-3 479 010**	**-3 656 266**	**-3 381 948**
Sisäiset					
- toimintatuotot	318 094	244 653	301 996	158 770	255 460
- toimintakulut	-128 445	-121 158	-62 031	-114 804	-49 920
Sisäinen toimintakate	189 649	123 495	239 965	43 966	205 540
Toimintakate	-2 749 952	-2 409 956	-3 239 045	3 612 300	3 176 408
Poistot ja arvonalentumiset	-290 635	-245 789	-250 330	-257 830	-262 315

8.1.1. Keskusvaalilautakunta

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: lautakunnan jäsenet, hallintopäällikkö

TOIMINTA-AJATUS

Kunnan keskusvaalilautakunta tuottaa kuntalaisille vaalipalvelut eri vaaleja koskevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Vuonna 2027 on eduskuntavaalit 18.4.2027.

Talousarvion suunnitteluvaiheessa on ajatuksena kaksi ennakkoäänestyspaikkaa.

Ennakkoäänestykseen rekrytoidaan enintään 10 henkilöä ja päivittäisen ennakkoäänestyspaikkojen aukioloajan päättää kunnanhallitus hyvissä ajoin ennen vaaleja.

Kunnanvaltuusto on päättynyt kokouksessaan 17.6.2024 § 31, että kunta on yksi äänestysalue.

Vaalipäivänä äänestetään Sivistyskeskus Ahjossa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Osallisuus ja yhteisöllisyys, Palvelut ja hyvinvointi	Pidetään eduskuntavaalit 18.4.2027	Vaalit toimitetaan vaalilain ja -asetuksen mukaisesti. Vaalien toimituspäivämäärä on lakien ja asetusten mukainen.	Vaalit 18.4.2027

8.1.2. Kunnanvaltuusto

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Valtuusto kokoontuu päättäminään aikoina ja valtuuston kutsuu koolle puheenjohtaja. Tarvittaessa pidetään keskeisistä päätettäväksi tulevista asioista kyselytunteja ja seminaareja. Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi	Kuntastrategian toteuttamisen seuranta	Valtuusto hyväksyy kuntastrategian väliarvioinnin vuoden 2027 aikana.	Valtuuston kokouspäivämäärä.
Osallisuus ja yhteisöllisyys	Kuntapäättäjien ja kuntalaisten osallisuus.	Valtuusto järjestää kuntalaistilaisuuden, jossa on mahdollisuus keskustella ja esittää kysymyksiä valtuutetuille.	Valtuuston järjestämä kuntalaistilaisuus pidetty/ei pidetty.

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Nettokustannus €/asukas	19	16	26	25	23	17
Kokoukset, kpl	8	7	7	6		
Seminaarit, iltakoulut	0	0	4	3		
Käsitellyt §	96	103	73	97		

8.1.3. Tarkastuslautakunta

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: hallintopäällikkö

TOIMINTA-AJATUS

Kuntalain 121 ja 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat

- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla

- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää

- huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta

- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisesta ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi

- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

- valmistella tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle

- hankittava asianomaisen selvitys ja kunnanhallituksen lausunto tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Lautakunnan arvioinnin kohteena ovat erityisesti kunnanvaltuuston hyväksymien strategioiden ja tavoitteiden toteutuminen sekä kokonaisarvio kunnan toiminnan tuloksellisuudesta kuntalaisten näkökulmasta. Lautakunta työskentelee yhteistyössä tilintarkastajien kanssa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi	Kuullaan toimialajohtajia ja asiantuntijoita	Kuultu vähintään 10 eri henkilöä.	Toteutuneet kuulemiset lkm.
Palvelut ja hyvinvointi	Tutustutaan painopiste-alueena oleviin kohteisiin.	Tutustuttu vähintään 3 painopistealueena olevaan kohteeseen.	Toteutuneet kuulemiset lkm.

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	5	5	6	6	6	6
tarkastuspäivät, kpl	11,1	10,5	15,6	19,6	10,0	
kokoukset, kpl	9	9	9	9	10	
käsitellyt §	69	80	64	73	70	

8.1.4. Yleisjohto

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Kunnan yleisjohdon tehtävänä on koko kuntakonsernin johtaminen ja kunnan elinvoimaisuuden edistäminen ja turvaaminen.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Kunnanhallitus vastaa kunnan konserniohjauksesta, kehittämistoiminnasta, hallinnosta, taloudenhoidosta ja sisäisestä valvonnasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnan hallintoa, taloudenhoitoa sekä muuta toimintaa johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnanjohtaja kuntastrategian, johtajasopimuksen ja vuosikohtaisten tulostavoitteiden mukaisesti.

Vanhusneuvosto vaikuttaa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja palvelutarpeiden huomioimisesta kunnan päätöksenteossa ja järjestää tapahtumia.

Vammaisneuvosto vaikuttaa vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin ja palvelutarpeiden huomioimisesta kunnan päätöksenteossa. Kunnanhallitus vastaa ELYN joukkoliikenteen omarahoituksesta ja kyytitakuukyytien järjestämisestä.

Kunnanhallituksen vastuulla on kunnan markkinointi yhdessä kunnan muiden toimialojen kanssa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Kuntastrategian kärkihankkeen edistäminen	Vähintään yhdelle kärkihankkeelle hyväksytään toteutussuunnitelma, joka sisältää vastuut, aikataulun, kustannukset ja tavoiteltavat vaikutukset.	Hyväksyttyjen toteutussuunnitelmien määrä.
Älykäs sopeutuminen	Hankintalain muutosten edellyttämien palvelujärjestelyjen valmistelu.	Kunnanhallitus valmistelee 2027 päättyvien in house yhtiöiden tuottamien palveluiden uudelleen järjestelyt. Vuoden 2027 aikana.	Kunnanhallitus on valmistellut /ei ole valmistellut 2027 päättyvien in house yhtiöiden tuottamien palveluiden uudelleen järjestelyt vuoden 2027 aikana.
Vetovoima, markkinointi ja viestintä	Viestintästrategian päivitys	Päivitetään voimassa oleva viestintästrategia.	Viestintästrategia päivitetty/ei päivitetty.
Vetovoima, markkinointi ja viestintä	Rajakuntien yhteistyön ja edunvalvonnan vahvistaminen	Järjestetään Rajakuntafoorumi Tohmajärvellä vuoden 2027 aikana.	Rajakuntafoorumi järjestetty/ei järjestetty

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	166	216	188	228	230	225
kokoukset, kpl	24	20	15	13		
kokous §	410	335	261	290		

8.1.5. Kehittämispalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Kehittämispalvelut luo edellytyksiä kunnan ja yritystoiminnan kehittämiselle sekä työpaikkojen syntymiselle ja säilymiselle toimimalla yhteistyössä yrittäjien, kunnan muiden toimialojen sekä Business Joensuun ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Yritysyhteistyö ja elinkeinotoiminnan kehittäminen, kiinteistöjen vuokraus ja myynti.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Osallisuus ja yhteisöllisyys	Kunnan ja yritysten yhteistyö	Kunnanjohtaja toteuttaa vähintään 10 yritysvierailua, pääsääntöisesti Business Joensuun kanssa.	Yritysvierailuja toteutettu 12 kpl.
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Kuntabarometrin tulosten hyödyntäminen	Yrittäjäyhdistyksen kanssa valitaan 1–2 kehittämistoimea, jotka vastuutetaan ja joiden eteneminen arvioidaan vuoden lopussa.	Sovittujen kehittämistoimien määrä vähintään 1 kpl.
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Yrityspalveluiden turvaaminen	Varmistetaan, että kunnalla on malli tuottaa yrityksille palveluita myös vuoden 2027 jälkeen.	Kunnanhallitukselle on valmisteltu suunnitelma yrityspalveluiden toteuttamiseksi myös 2027 alusta.

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	78	111	75	59	68	54
Yritysvierailut				15		
uusien yritysten määrä, lkm/v	21	13	12	11		

8.1.6. Maaseutupalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Pohjois-Karjalan maaseutupalvelut vastaavat maaseutuelinkeinoviranomaistehtävistä ja maaseutuelinkeinojen kehittämisestä.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Pohjois-Karjalan kuntien maaseutupalvelut yhdistyivät yhdeksi yksiköksi vuoden 2021 alusta. Tohmajärvellä on yksikön toimipiste, jossa työskentelee maaseutuasiamies neljänä päivänä viikossa. Toiminnan ydinsisältö on viranomaispalvelujen tarjoaminen maatalousyrittäjille, kuten viljelytukien käsittely ja neuvonta, riista- ja petovahinkokorvauksien käsittely, hukkakauralakiin perustuva valvonta ja neuvonta, eläintenpitäjien rekisteröintiin liittyvät tehtävät, viranomaistehtävät häiriö- ja poikkeusoloissa, rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen arvioiminen ja lausunnot sekä muut maaseutuviranomaiselle säädetyt tehtävät.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Maidon ja naudanlihan tuotannon kehittäminen	Kaksi kehittämishanketta	Kehittämishanke kpl
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Öljy- ja valkuaiskasvituotannon kehittäminen	Yksi kehittämishanke	Kehittämishanke kpl
Yritystoiminta, elinkeinot ja työllisyys	Erikoiskasvi tuotannon kehittäminen	Yksi kehittämishanke	Kehittämishanke kpl
Turvallinen arki- ja ympäristö	Maatilojen varautumisen kehittäminen	Yksi kehittämishanke, kaksi koulutustilaisuutta	Kehittämishanke kpl, koulutustilaisuus kpl

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	18	18	19	20	20	20
maatilat	140	132	130	128	130	

8.1.7. Työllisyyspalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Pitkäaikaistyöttömyyden aiheuttamien kustannusten ja inhimillisen syrjäytymisen estäminen ja hallitseminen yhteistyössä työllisyydenhoidon verkoston kanssa.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Lakisääteisten työvoimapalveluiden ja kunnan vapaaehtoisten työllisyyspalveluiden yhteistyö ja sitä kautta työnhakija-asiakkaiden tehokkaampi ohjaus kohti työtä tai koulutusta. Työllisyyden hoidon verkoston yhdessä toimiminen työllisyystilanteen kohentamiseksi ja työttömyyden vähentämiseksi.

Työnhakija-asiakkaiden laaja-alainen neuvonta- ja ohjaustehtävä. Työnantajille tiedottaminen ja ohjaus käytettävissä olevista työllistämisen tukitoimista; kuntalisän käyttäminen työllistämisen tehostamiseksi. Työllispalveluiden vastuulla on myös KELAN-palvelupisteen toiminnan pyörittäminen kunnanvirastolla.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi	Kunnan täydentävät työllisyyspalvelut varmentaa sopivien asiakkaiden ohjautumisen TOIMI-hankkeeseen	10 työnhakija-asiakasta saa ratkaisun omaan tilanteeseensa: etenee työhön tai koulutukseen hankkeen avulla	Hankkeessa saavutetut ratkaisut työnhakija-asiakkaille
Palvelut ja hyvinvointi	Uraohjaus käynnistyy Tohmajärven kunnan liikkuvalla työpajalla	Uraohjaukseen ohjautuu 7-9 asiakasta vuoden 2027 aikana	Ohjautuneiden työnhakija-asiakkaiden määrä

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	154	141	155	399	363	378
työvoima	1 749	1 738	1 700	1 652		
työttömyys-%	14,8	14	15,8	17,2		
työttömien määrä	258	250	269	284		
työttömien aktivointiaste	31,9	31,0	26,3	18,3		
työmarkkinatuen kuntaosuus €	279 077	299 592	311 804	699 266	785 000	720 000

8.1.8. Hallintopalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: hallintopäällikkö

TOIMINTA-AJATUS

Kunnan päätöksenteko on avointa ja osallistavaa. Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä avoimelle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa. Kunnanjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kunnan asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoa valmisteltavina olevista asioista ja voivat osallistua niiden valmisteluun. Tiedonhallinta vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa tietosuojajärjestelyistä. Asiakirjahallinto vastaa kunnan pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista. Osana hyvää hallinto järjestetään kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Hallintopalvelut toteuttaa hallituksen ja valtuuston asioiden valmistelutyötä sekä huolehtii päätösten täytäntöönpanosta sekä vastaa kunnan kirjaamosta. Hallintopalvelut toimii tarvittaessa hallinnon asiantuntijana kunnan muille toimialoille. Talouspalvelut toteuttaa kunnan kirjanpito ja tilinpäätös lain vaatimusten mukaisesti käyttäen nykyaikaisia ohjelmistoja ja järjestelmiä. Talouspalvelut vastaa koko kunnan taloudenhoidosta. Taloushallinto hoitaa kunnan vastaa ostolaskujen kierrätyksestä sekä kunnan osto- ja myyntireskontrasta, maksuvalmiudesta, veloista ja perinnästä. Tämän lisäksi talouspalvelut valmistelee kunnan talousarvion, osavuosiraportit, tilinpäätöksen ja taloustilastot yhdessä kunnan muun henkilöstön kanssa. Talouspalvelujen henkilöstö palvelee myös kuntalaisia ja muita asiakkaita erityisesti osto- ja myyntilaskujen selvittämistä koskevissa kysymyksissä.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

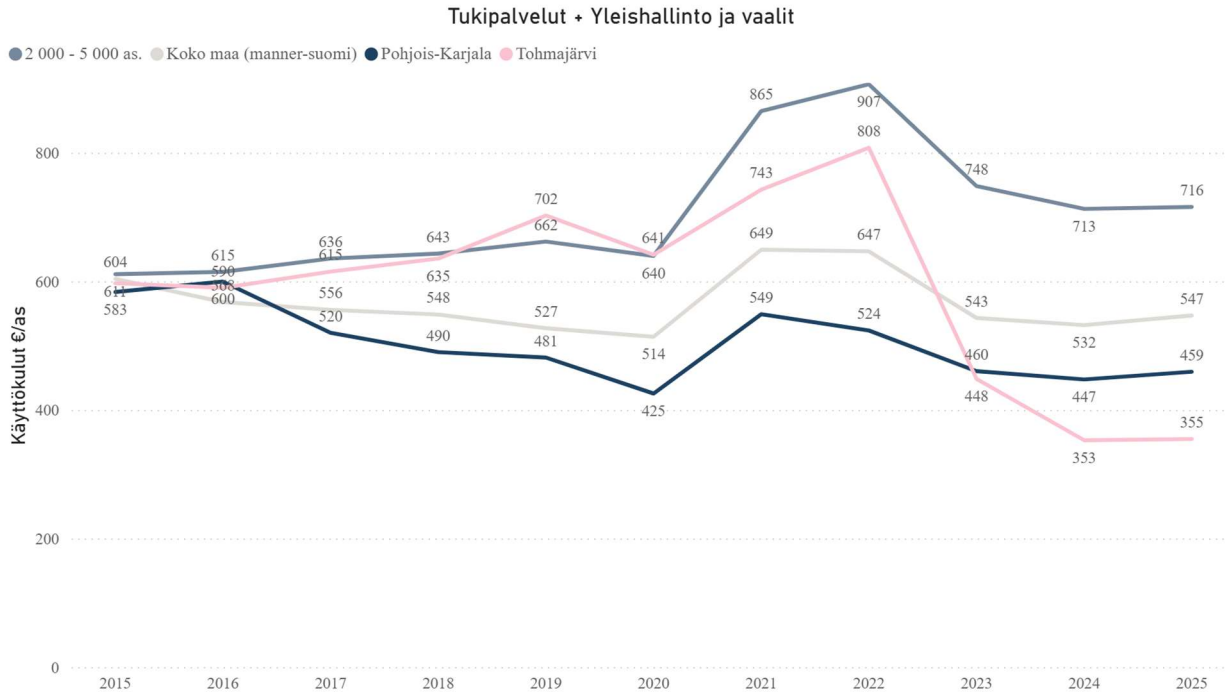
Vuoden 2027 aikana valmistellaan ja toteutetaan taloushallinnon ohjelmistojen käyttöönotto sekä varmistetaan sujuva siirtymä uusiin järjestelmiin, vahvistetaan kunnan sijoitus- ja rahoitustoimintaa ohjaavat periaatteet talouden suunnitelmallisuuden, riskienhallinnan ja päätöksenteon tueksi sekä ohjeistetaan toimialoja käymään läpi L- ja X-kansioihin tallennettu aineisto, poistamaan tarpeeton materiaali kustannusten hallitsemiseksi ennen vuonna 2028 voimaan tulevaa giga-pohjaista hinnoittelua.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Älykäs sopeutuminen, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Talousohjelmien vaihto	Kirjanpito-, ostolaskujen kierrätys-, maksuliikenne- ja talousraportointiohjelmien korvaaminen uudella ohjelmalla	Vaihdetut ohjelmat
Älykäs sopeutuminen	Sijoitus- ja rahoitustoiminnan periaatteiden vahvistaminen	Kunnan valtuusto on hyväksynyt sijoitus- ja rahoitustoiminnan periaatteet	Kunnanvaltuuston päätöspäivämäärä
Älykäs sopeutuminen	L- ja X-kansiot tulevat vuonna 2028 maksullisiksi (giga-pohjainen hinnoittelu). L- ja X-kansiot on siivottava turhasta aineistosta menosäästöjen vuoksi vuoden 2027 aikana.	L- ja X-kansioiden koko gigoina pienempi 31.12.2027 kuin 1.1.2027.	L- ja X-kansioiden koko (gigaa) 31.12.2027.

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	73	76	74	82	103	108
kunnanhallituksen pöytäkirjan julkaisuun kulunut aika (x kalenteripäivää kokouksen jälkeen)		4	3,5	3,5		
Visma-allekirjoitukset		1 832	3 513			
Sähköisen arkiston koko mt/kpl		788/3908	2,58 Gt/31417			
vireille tulleiden asioiden määrä	389	195	167			
lähetetyt myyntilaskut, sis. maksukehotukset	16 520	16 617	18 103	15 308		
käsitellyt ostolaskut	7 445	6 149	5 359	5 159		

8.1.9. Henkilöstöpalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: henkilöstösihteeri

TOIMINTA-AJATUS

Henkilöstöpalvelut vastaavat työnantajana kunnan henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstöjohtamisen linjauksista. Tehtäväkenttään kuuluu kunnan palkkausjärjestelmän kehittäminen ja kunnallisten virka- ja työehtosopimusten mukaisen toiminnan varmistaminen sekä niihin liittyvien paikallisten kysymysten ratkaiseminen. Henkilöstölle taataan vaikuttamismahdollisuus heitä koskevissa asioissa. Kantavana periaatteena on henkilöstön tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu. Henkilöstöpalvelujen tehtävänä on laatia ja kehittää kunnan henkilöstöhallintoon liittyviä prosesseja ja ohjeistuksia. Henkilöstöpalvelujen rooli on tukea kunnan operatiivista johtoa ja esihenkilöitä henkilöstöjohtamiseen ja sen kehittämiseen liittyvissä asioissa. Henkilöstöpalvelut huolehtivat myös yhteistoimintajärjestelmän ja työsuojelutoiminnan keskitetystä järjestämisestä kunnassa. Henkilöstöpalvelun resurssia varataan esihenkilöiden tukemiseen erilaisissa HR-pulmatilanteissa ja työnantajan näkemyksen kirkastamiseen. Henkilöstöpalvelut vastaavat koko henkilöstön palkanmaksusta ja siihen liittyvästä hallinnoinnista, kuten palkkojen oikeellisuuden tarkistamisesta.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Vuoden 2026 aikana toteutettiin uuden HR- ja palkkajärjestelmän (Personec F2 + ESS) käyttöönotto. Järjestelmän tuotantokäyttö alkoi 2.11.2026. Vuoden 2027 tavoite on uuden järjestelmän käytön vakiinnuttaminen, siihen liittyvien prosessien sujuvoittaminen sekä henkilöstön osaamisen vahvistaminen. Osaamisen kehittämisessä painopisteenä on sekä palkanlaskennan henkilöstön asiantuntemuksen syventäminen että esihenkilöiden ja valmistelijoiden järjestelmäosaamisen vahvistaminen koulutuksen, ohjeistuksen ja perehdytyksen avulla. Tavoitteena on varmistaa järjestelmän sujuva ja yhdenmukainen käyttö sekä palkkahallinnon prosessien laatu ja oikeellisuus.

Vuoden 2027 aikana tarkastellaan ja kehitetään palkkatoimiston sisäistä työnjakoa ja tehtävien kohdentumista resurssien tarkoituksenmukaisen käytön, työkuorman tasaisen jakautumisen ja toiminnan sujuvuuden varmistamiseksi.

Vuoden 2027 tavoitteena on siirtyä sähköiseen arkistointiin myös palkkahallinnon palveluissa. Alkuvuoden aikana selvitetään sähköisen arkistoinnin toteuttamismahdollisuudet sekä siihen liittyvät tietoturva- ja tietosuojavaatimukset.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Työhyvinvointi ja johtaminen	Sähköinen arkistointi palkkahallinnon palveluissa	Uuden järjestelmän käyttöönoton myötä palkka-aineistoon liittyvän materiaalin sähköinen arkistointi kokonaisuudessaan.	Siirrytty sähköiseen arkistointiin

Työhyvinvointi ja johtaminen	Uuden työkykyjohtamisen mallin jalkauttaminen koko henkilöstölle	1-2 pidettyä henkilöstöinfoa aiheesta, mahdollinen forms kysely "tunnetko.."	Pidetyt henkilöstöinfot
Palvelut ja hyvinvointi	Uuden palkkajärjestelmän hallittu käyttöönotto, siihen liittyvien prosessien sujuvoittaminen sekä henkilöstön osaamisen varmistaminen koulutuksen ja perehdytyksen avulla. Laadun varmistaminen muutoksista huolimatta.	Personec otettu käyttöön, käyttäminen ja prosessit sujuvaa	Palkkahallinnon asiakastyytyväisyyskysely

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	30	33	33	12	69	34
Rekrytointien määrä (Kuntarekry)	30	47	45	41		
Henkilöstötutkimuksen suositteluprosentti	73,3		84,0	-		
Toisen työnantajan palvelukseen lähteneet vakinaiset	6	8		1		

8.2. Lomitus

KÄYTTÖTALOUS (ulkoinen)

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	6 311 645	5 910 389	5 935 044	5 799 803	5 860 446
MAKSUTUOTOT	849 133	954 063	876 771	750 000	749 650
TUET JA AVUSTUKSET	32 303	43 325	41 416	27 900	132 372
MUUT TOIMINTATUOTOT		127		0	0
TOIMINTATUOTOT	7 193 081	6 907 904	6 853 231	6 577 703	6 742 468
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-5 324 891	-5 144 522	-5 135 153	-5 190 637	-5 319 022
PALKAT JA PALKKIOT	-4 295 531	-4 225 569	-4 228 518	-4 389 131	-4 517 339
HENKILÖSIVUKULUT	-1 029 360	-918 953	-906 636	-801 506	-801 683
ELÄKEKULUT	-833 236	-809 521	-778 286	-682 634	-679 887
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-196 124	-109 432	-128 350	-118 872	-121 796
PALVELUJEN OSTOT	-918 154	-1 003 261	-1 006 777	-879 737	-860 045
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-55 551	-60 802	-103 172	-78 979	-77 725
AVUSTUKSET	-531 252	-378 117	-347 677	-320 000	-320 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-15 742	-13 428	-6 195	-33 570	-33 153
TOIMINTAKULUT	-6 845 590	-6 600 129	-6 598 973	-6 502 923	-6 609 945
TOIMINTAKATE*	**347 491**	**307 775**	**254 258**	**74 780**	**132 523**

*** Valtuustoon nähden sitova taso**

KÄYTTÖTALOUSMENOVERTAILU – LOMITUSPALVELUT

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Ulkoiset					
- toimintatuotot	7 193 081	6 907 904	6 853 231	6 577 703	6 742 468
- toimintakulut	-6 845 590	-6 600 129	-6 598 973	-6 502 923	-6 609 945
Ulkoinen toimintakate	**347 491**	**307 775**	**254 258**	**74 780**	**132 523**
Sisäiset					
- toimintatuotot	0	0	0	0	0
- toimintakulut	-27 756	-47 752	-92 227	-14 780	-63 255
Sisäinen toimintakate	-27 756	-47 752	-92 227	-14 780	-63 255
Toimintakate	319 735	260 023	162 031	60 000	69 268
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: lomituspalvelujohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Pohjois-Karjalan lomituspalvelujen tehtävänä on järjestää lomituspalvelulain mukaiset palvelut alueen maatalousyrittäjille, jotta he voivat irrottautua päivittäisistä välttämättömistä karjanhoitoon liittyvistä töistä. Toiminnasta otetaan huomioon kaikkien osapuolten tarpeet ja toivomukset. Lomitukset pyritään jakamaan tasapuolisesti ympäri vuoden. Lomituspalvelut järjestetään lainmukaisesti, painottaen taloudellisuutta ja tehokasta resurssien käyttöä.

Lomituspalveluiden taloudellinen osuus on täysin valtion korvattavaa toimintaa. Mikäli lomituksen menot alittavat tai ylittävät tilivuoden budjetin, tasataan ne valtionkorvausselvityksessä seuraavan vuoden aikana. Lisäksi maatalousyrittäjien eläkelaitos (MELA) osoittaa hallintorahaa, jonka suuruus määräytyy edellisen vuoden toteutuneiden lomituspäivien mukaan, kattaen hallinnolliset ja taloudelliset palvelut.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Pohjois-Karjalan lomituspalvelujen keskeisenä tavoitteena on tuottaa lainmukaiset lomituspalvelut taloudellisesti, tehokkaasti ja varmistaa riittävä, ammattitaitoinen työvoima. Samalla pyritään tukemaan sekä maatalousyrittäjien, että maatalouslomittajien työssä jaksamista. Hyvinvoiva, motivoitunut ja osaava lomittajatyövoima on koko toiminnan perusta, sillä vain jaksava ja sitoutunut henkilöstö pystyy takaamaan maatalousyrittäjille laadukkaan ja luotettavan palvelun. Tämän saavuttamiseksi tuemme lomittajien työssä jaksamista sekä tarjoamme heille jatkuvaa koulutusta ja kehittymismahdollisuuksia.

Palveluiden jatkuva kehittäminen on toiminnan ytimessä. Pohjois-Karjala osallistuu aktiivisesti myös valtakunnallisiin kehityshankkeisiin, mikä varmistaa lomituspalvelujen ajantasaisuuden ja niiden tehokkaan toiminnan tulevaisuudessa.

Näiden tavoitteiden avulla varmistamme, että maatalousyrittäjät voivat luottaa lomituspalveluihin, jotka toteutetaan taloudellisesti tehokkaasti ja korkealla laadulla kaikkina vuodenaikoina ja palvelut vastaavat maatalousyrittäjien muuttuviin tarpeisiin.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi	Maatalousyrittäjille järjestetään lakisääteiset lomituspalvelut oikea-aikaisesti ja laadukkaasti.	Vuosilomaan oikeutetuille maatalousyrittäjille järjestetään 26 vuosilomapäivää vuodessa. Vähintään 95 % pyydetyistä sijaisapupäivistä pystytään järjestämään.	Toteutuneiden vuosilomapäivien määrä suhteessa myönnettyihin päiviin sekä järjestettyjen sijaisapupäivien osuus pyydetyistä sijaisapupäivistä (%).
Palvelut ja hyvinvointi	Maatalousyrittäjät ovat tyytyväisiä lomituspalvelujen laatuun, saatavuuteen ja asiakaspalveluun.	Asiakastyytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana on vähintään 4,0 asteikolla 1–5.	Asiakastyytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana ja vastaajien määrä.
Työhyvinvointi ja johtaminen	Henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamista tuetaan suunnitelmallisesti.	Henkilöstön oma arvio työssä jaksamisesta on vähintään 8 asteikolla 0–10. Arviointi toteutetaan kaksi kertaa vuodessa.	Työssä jaksamista koskevien arviointien toteutuminen ja arvioiden keskiarvo.

Tulosalueen suoritemäärät

Tunnusluku	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	-78	-65	-42	-16	-18
lomituspalvelujen asiakkaat	606	566	516	495	
lomituspäivät	26 559	25 173	24 636	23 100	
vuosilomapäivät	14 819	13 800	13 271	12 870	
sijaisapupäivät	8 047	8 000	7 869	8 100	
tuettu maksullinen lomitus	3 693	3 373	3 488	2 130	
lomituspalvelujen käyttökustannus pidettyä lomapäivää kohti €	207	206	209		

8.3. Sivistyslautakunta

Sivistystoimen palvelut keskittyvät vuonna 2027 laadukkaiden ja saavutettavien peruspalveluiden järjestämiseen kuntalaisille koko elämänkaaren eri vaiheissa. Lakisääteisissä palveluissa turvataan lasten, nuorten ja perheiden kasvu-, oppimis- ja hyvinvointiedellytykset. Ei-lakisääteisiä palveluja tarjotaan talousarvion mahdollistamissa puitteissa laadukkaina ja monipuolisina kansalaisopisto-, kirjasto- ja kulttuuripalveluina sekä liikunta- ja nuorisopalveluina. Monipuoliset sivistyspalvelut tukevat kuntalaisten osallisuutta, yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja elämänlaatua.

Sivistystoimen yleisenä toiminta-ajatuksena on edistää kuntalaisten sivistystä, aktiivista oppimista, hyvinvointia ja osallisuutta sekä tarjota mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen. Toiminnassa korostuvat yhteisöllisyyden vahvistaminen, terveiden elämäntapojen tukeminen, liikunnallisen elämäntavan edistäminen sekä kulttuuri- ja harrastusmahdollisuuksien saavutettavuus.

Vuonna 2027 toiminnan keskeisiä painopisteitä ovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen, kaiken ikäisten osallisuuden vahvistaminen sekä yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kanssa. Varhaiskasvatuksessa painotetaan toiminnan laadun kehittämistä, perheiden hyvinvoinnin tukemista sekä henkilöstön osaamisen vahvistamista. Perusopetuksessa edistetään liikunnallista toimintakulttuuria ja valmistaudutaan valtakunnallisten koulutusuudistusten hallittuun käyttöönottoon. Lukiokoulutuksessa vahvistetaan oppilaitoksen vetovoimaa sekä alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Kansalaisopiston, kirjasto- ja kulttuuripalveluiden toiminnassa korostuvat elinikäinen oppiminen, lukutaidon ja osallisuuden edistäminen sekä kuntalaisten hyvinvointia tukevat tapahtumat. Liikunta- ja nuorisopalveluissa painotetaan aktiivisen elämäntavan edistämistä, matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia sekä nuorten kasvun, osallisuuden ja hyvinvoinnin tukemista. Keski-Karjalan musiikkiopiston toiminnassa tavoitteena on vahvistaa palveluiden saavutettavuutta, lisätä yhteistyötä sekä tukea alueen kulttuurista elinvoimaa laadukkaan taiteen perusopetuksen kautta.

Yhteistyötä vahvistetaan edelleen seudullisesti, maakunnallisesti ja eri sidosryhmien kanssa. Sivistystoimiala kattaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, kansalaisopiston, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä Keski-Karjalan musiikkiopiston. Kukin tulosalue toteuttaa perustehtäväänsä kuntalaisten hyvinvointi, osallisuus ja elinvoima toiminnan keskiössä. Tarkemmat tavoitteet ja toimenpiteet esitetään talousarviokirjan tulosaluekohtaisissa osioissa.

KÄYTTÖTALOUS (ulkoinen)

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	622 315	570 004	619 567	561 957	506 762
MAKSUTUOTOT	329 398	309 524	313 818	318 400	305 400
TUET JA AVUSTUKSET	467 905	342 744	281 546	182 739	133 830
MUUT TOIMINTATUOTOT	49 645	73 691	64 461	106 213	26 000
TOIMINTATUOTOT	1 469 263	1 295 963	1 279 392	1 169 309	971 992
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-6 719 487	-6 508 432	-6 523 234	-6 674 763	-6 727 307
PALKAT JA PALKKIOT	-5 446 358	-5 322 767	-5 361 630	-5 501 493	-5 585 474
HENKILÖSIVUKULUT	-1 273 130	-1 185 666	-1 161 604	-1 173 270	-1 141 833
ELÄKEKULUT	-1 078 058	-1 044 849	-1 016 252	-990 222	-959 824
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-95 071	-140 817	-145 352	-182 477	-182 009
PALVELUJEN OSTOT	-2 507 002	-2 400 752	-2 366 144	-2 558 607	-2 398 767
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-317 677	-252 781	-290 220	-332 950	-279 490
AVUSTUKSET	-121 460	-132 033	-122 130	-123 000	-125 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-956 458	-1 037 105	-875 779	-853 870	-893 310
TOIMINTAKULUT	-10 622 084	-10 331 103	-10 177 507	-10 543 190	-10 423 874
TOIMINTAKATE*	**-9 152 821**	**-9 035 140**	**-8 898 130**	**-9 373 881**	**-9 451 882**

*** Valtuustoon nähden sitova taso**

KÄYTTÖTALOUSMENOVERTAILU – SIVISTYSLAUTAKUNTA

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Ulkoiset					
- toimintatuotot	1 469 263	1 295 963	1 279 392	1 169 309	971 992
- toimintakulut	-10 622 084	-10 331 103	-10 177 507	-10 543 190	-10 423 874
Ulkoinen toimintakate	**-9 152 821**	**-9 035 140**	**-8 898 130**	**-9 373 881**	**-9 451 882**
Sisäiset					
- toimintatuotot	95 044	85 358	82 794	87 309	83 304
- toimintakulut	-939 973	-902 821	-927 030	-926 706	-931 859
Sisäinen toimintakate	-844 929	-817 463	-844 236	-839 397	-848 555
Toimintakate	-9 997 750	-9 852 603	-10 192 049	-10 213 278	-10 300 437
Poistot ja arvonalentumiset	-194 394	-92 616	-113 850	-109 730	-107 620

8.3.1. Hallinto

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: lautakunnan jäsenet, sivistys- ja hyvinvointijohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Hallinnon tehtävänä on hoitaa sivistystoimen hallintoa ja näin tukea sivistystoimen eri toimintoja niiden perustehtävässä.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Sivistystoimen hallintohenkilöstö vastaa sivistyslautakunnan kokousasioiden valmistelusta ja päätösten toimeenpanosta, talousarvion valmistelusta ja sen toimeenpanosta, valtionosuuslaskelmista ja tilastoinnista, koulukuljetuksista ja monista henkilöstöhallintoon liittyvistä tehtävistä. Hallinnossa koordinoidaan kunnassa tehtävää terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyötä ja kotoutumiseen liittyviä velvoitteita.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Osallisuus ja yhteisöllisyys	Nuorisovaltuuston kummitoiminta.	Jokaisella nuorisovaltuuston jäsenellä olisi oma nimetty valtuutettu-kummi, joka auttaa ja perehdyttää vaikuttamisen käytännöissä.	Toteutui/ei toteutunut
Palvelut ja hyvinvointi	APIP-toiminnan asiakasmaksujen alennusperusteiden määrittäminen	Asiakasmaksujen alennusperusteet on määritelty ja hyväksytty lautakunnassa.	Toteutui/ei toteutunut

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	74	83	86	86	91	91
Koulutoimisto						
oppilaita/opiskelijoita 20.9.	440	441	424	426	381	
nettokustannus €/oppilas	327	450	500	483	539	
Musiikkiopisto						
kunnan oppilaspaikat	53	53	53	53	53	53
nettokustannus €/oppilas	2 312	2 544	2 504	2 406	2 406	2 466

8.3.2. Perusopetus

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: sivistys- ja hyvinvointijohtaja, Maiju Lassilan koulun rehtori

TOIMINTA-AJATUS

Kaikille peruskoulun oppilaille annetaan mahdollisuus oppimiseen, terveeseen kasvuun ja tunnetaitojen kehittymiseen niin, että heillä on peruskoulun päätettyään hyvä yleissivistys sekä opetussuunnitelman mukaiset tiedot ja taidot. Lisäksi kouluissa tuetaan määrätietoisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Peruskoulumme vahvistavat oppilaan aktiivisuutta ja mahdollistavat onnistumisen kokemuksia siten, että opetus lisää oppilaan kokemaa oppimisen ja opiskelun merkityksellisyyttä.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Kunnassa on yksi yhtenäiskoulu ja yksi alakoulu. Maiju Lassilan yhtenäiskoulussa on luokat 1-9 ja Tikkalan alakoulussa luokat 1-6.

Jokainen koulu laatii vuosittain oman työsuunnitelmansa, johon kirjataan tarkemmin koulun toiminta kyseisen lukuvuoden aikana. Työsuunnitelma sisältää koulukohtaisia painopistealueita ja erityisteemoja. Kaikkien alakoulujen jatkuvana ja keskeisenä painopistealueena on tapakasvatus ja hyvien tapojen korostaminen. Koulujen hallinto- ja opetushenkilöstö osallistuu aktiivisesti seudulliseen ja maakunnalliseen yhteistyöhön henkilöstön ajantasaisen ja laadukkaan osaamisen varmistamiseksi.

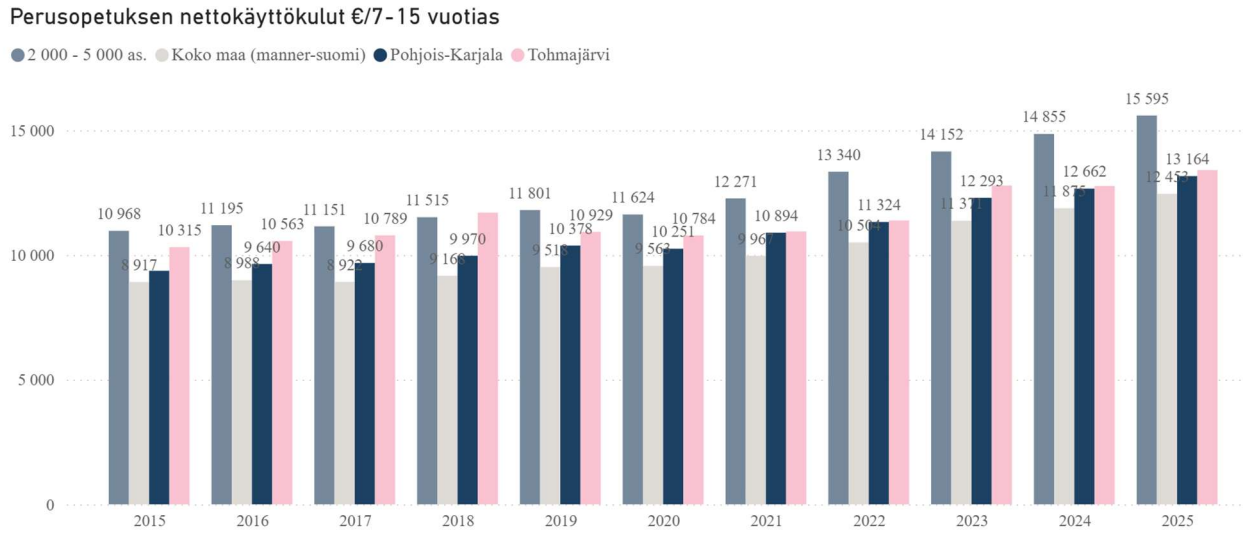
Perusopetus vastaa aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Iltapäivätoimintaa järjestetään kunnan omana toimintana Maiju Lassilan koulussa ja Tikkalan koulussa. Aamupäivätoimintaa järjestetään Maiju Lassilan koulussa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen vakiinnutetaan osaksi toimintatapoja.	Liikunnannallisen elämäntavan toteutus toteutuu perusopetuksessa ilman erillisiä hankeresursseja. Liikkuminen ja hyvinvointi huomioidaan opetuksessa, välitunneilla sekä koulun tapahtumissa. Jokaiselle oppilaalle tarjotaan päivittäin mahdollisuus monipuoliseen liikkumiseen koulupäivän aikana.	Toteutui/ ei toteutunut
Koulutus ja nuoret	Kouluissa valmistaudutaan osaamistakuun käyttöönottoon.	Laaditaan vaiheittainen toimeenpanosuunnitelma, joka tukee henkilöstön perehdyttämistä ja osaamistakuun hallittua käyttöönottoa vuosina 2027-2028.	Toteutui/ ei toteutunut

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	986	1 201	1 195	1 230	1 309	1 363
valtionosuus iltapäivätoimintaan	19 725	25 787	25 594	25 802	25 802	23 870
oppilasmäärä	385	388	373	384	337	
nettokustannus €/oppilas (ulk.)	8 842	11 793	12 745	12 410	14 866	

8.3.3. Lukiokoulutus

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Lukiomme tarjoaa opiskelijoille laajan yleissivistyksen sekä riittävät tiedolliset ja taidolliset valmiudet jatko-opintoja ja työelämää varten. Opiskelu- ja työympäristönä lukiomme on kehittymismyönteinen ja ilmapiiriltään kannustava. Toimintaamme ohjaa ajatus lukiosta, jonka opiskelijat ovat motivoituneita ja hyvinvoivia ja menestyvät hyvin omalla opintopolullaan. Lukiotyö pohjaa työn kunnioitukseen ja ohjaa oma-aloitteisuuteen. Opiskelijoita kannustetaan ottamaan itselleen sopivia yksilöllisiä tavoitteita, haastamaan ja kehittämään omia oppimistaitojaan ja arvioimaan edistymistään.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Lukio toimii yksisarjaisena. Lukio tarjoaa laadukasta opetusta niin suomalaisille kuin kansainvälisille opiskelijoille. Pienen lukion vahvuutena on yksilöllisen tuen tarjoaminen opintojen ajalle - jokaisen opiskelijan omaa oppimispolkua voidaan rakentaa opiskelijan omat kiinnostuksen aiheet huomioiden. Yhteistyötä tehdään maakunnan lukioiden ja erityisesti Kiteen lukion kanssa, esimerkiksi yhteisiä kursseja järjestämällä ja tekemällä hankeyhteistyötä. Myös korkea-asteen kanssa toteutetaan yhteistyötä monipuolisten valinnaiskurssien muodossa. Lukiokoulutus tarjoaa vahvat tietotaidot ja valmiudet tulevia jatko-opintoja ja työelämää varten.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Vetovoima, markkinointi ja viestintä	Lisätä lukion vetovoimaa sekä paikallisesti että kansainvälisesti.	Lukion opiskelijamäärä pyritään pitämään vakaana. Opiskelijoita rekrytoidaan aktiivisesti sekä lähialueilta että kansainvälisesti kolmansista maista. Lukion tunnettuutta lisätään digitaalisella markkinoinnilla hyödyntäen verkkosivuja, sosiaalista mediaa ja muita sähköisiä viestintäkanavia. Verkkosisällöt pidetään ajantasaisina, laadukkaina ja hakijoita kiinnostavina.	Lukion valitsevista nuorista vähintään 70 % valitsee oman paikkakunnan lukion. Lukukausimaksun maksavien kansainvälisten opiskelijoiden määrä.
Koulutus ja nuoret	Ylioppilastutkinnon suorittaminen yhteistyökumppanien kanssa.	Ylioppilastutkinto uudistuu jatkuvasti. Syksystä 2029 alkaen taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeet järjestetään kuvataiteessa, musiikissa ja liikunnassa. Järjestelyt vaativat lukioilta paljon resursseja.	Kartoitetaan mahdollisuuksia järjestää taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeet yhteistyössä.

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	155	167	166	175	186	189
opiskelijoita	52	53	51	42	44	
valtionosuus	583 918	648 585	669 108	663 138	807 005	675 138
kunnan omarahoitusosuus vos	-387 544	-394 837	-399 485	-416 684	-428 772	-434 797
nettokustannus €/oppilas (ulk.)	10 951	12 312	12 957	15 570	15 567	

8.3.4. Kansalaisopisto

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Kansalaisopistot vastaavat paikallisiin sivistystarpeisiin ja yhteiskunnallisiin muutoksiin. Ne tarjoavat mahdollisuuden elinikäiselle oppimiselle, joka edistää tasa-arvoa, kehittymistä, hyvinvointia, aktiivista kansalaisuutta ja monikulttuurisuutta. Kansalaisopistossa järjestettävät kurssit tuovat yhteen eri-ikäisiä ihmisiä ja motivoivat heitä huolehtimaan terveydestään ja hyvinvoinnistaan, juuri näitä asioita kunnan hyvinvointisuunnitelmassa painotetaan. Tutkimusten mukaan kansalaisopisto tuottaa opiskelijalle opittujen asioiden lisäksi myös laajempia hyötyjä ja siksi koulutusinvestoinnit palautuvat rahassakin mitattuna moninkertaisina takaisin kuntiin.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Tohmajärven kansalaisopisto järjestää pääasiassa aikuisille suunnattua, tutkintoon johtamatonta koulutusta. Opetus tapahtuu n. 20 työpisteessä eri puolilla kuntaa. Opetuksen hoitaa n. 35 sivutoimista tuntiopettajaa. Tarjolla on lukuvuosittain noin sata eri kurssia. Kurssien lisäksi kansalaisopisto järjestää yleisöluentoja eri aihealueista.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat	Osallistutaan kolmeen valtakunnalliseen Suomi 110 -haastepäivään.	Tuodaan esille haastepäivien teemat: tiedon välittäminen, luonto ja liikunta sekä vaikuttaminen pienin teoin ja sisällöin. Tehdään samalla yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.	Kolme erilaista sisältöä toteutuu/ei toteudu

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	60	63	64	56	51	55
pidetyt kurssit			114	121	90	
valtionosuus	107 974	111 263	98 197	103 207	103 207	113 831
opiskelijoita keskimäärin	688	673	630	654	700	
opetustuntien lukumäärä	2 573	2 818	2 867	2 705	2 800	
nettokustannus €/opetustunti	98	91	89	80	72	

8.3.5. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Kirjastopalvelut

Kirjasto on kaikille avoin ovi sivistykseen ja hyvinvointiin. Kirjastopalvelut edistävät monipuolista lukutaitoa, yhdenvertaisia mahdollisuuksia tiedon saatavuuteen ja käyttöön, elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen, demokratiaan ja sananvapauteen. Kirjastoon kaikki ovat tervetulleita.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalvelut edistävät, tukevat ja järjestävät monipuolista kulttuuritoimintaa kunnan alueella eri kulttuurimuotoja tarjoten. Kulttuuri nähdään tärkeänä sivistyksen ja hyvinvoinnin lähteenä sen lisätessä muun muassa elämänlaatua ja mielenhyvinvointia.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Kirjastopalvelut

Kuntalaisille on tarjolla monipuoliset kokoelmat ja saavutettavat kirjastopalvelut. Omatoimikirjaston avulla palvelut ovat käytettävissä laajemmin aukioloaikojen ulkopuolella. Kirjaston rooli on tukea oppilaiden koulu- ja vapaa-ajalla tapahtuvaa lukemista. Myös aikuisten monilukutaitoa pitää vahvistaa, jotta he pärjäävät entistä enemmän digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Vaara-kirjastojen kanssa tehdään yhteistyötä.

Kulttuuripalvelut

Kuntalaiset saavat mahdollisuuden kulttuurin kokemiselle ja tekemiselle erilaisten tilaisuuksien ja tapahtumien muodossa. Koulupäivän aikaan toteutettava Koululaisten kulttuuripolku tarjoaa elämyksiä, kunkin luokka-asteen sisältöjen mukaisesti. Tohmajärvi kuuluu Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkostoon ja tekee yhteistyötä maakunnan eri kulttuuritoimijoiden kanssa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat	Huomioidaan Suomi 110 -haastepäivien eri sisällöt kirjastossa.	Tuodaan esille haastepäivien teemat: tiedon välittäminen, luonto ja liikunta sekä vaikuttaminen erilaisin sisällöin.	Kolme eri sisältöä toteutuu/ei toteudu
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat	Lukukampanjan avulla tuodaan lukeminen, kirjasto ja sen eri palveluita esille kuntalaisille ja erityisesti ikäihmisille. Haastetaan eri henkilöitä tai tahoja mukaan kampanjoihin.	Toteutetaan kaksi hieman eri sisältöistä lukukampanjaa.	Kampanjat toteutuvat/eivät toteudu

Osallisuus ja yhteisöllisyys	Kulttuuripalvelut osallistuu Suomi 110 -haastepäivien sisältöjen toteutukseen yhdessä muiden toimijoiden kanssa esim. kansalaisopiston.	Toteutetaan kolme eri sisältöistä haastetta yhdessä toimien.	Haastepäivien sisällöt toteutuvat/eivät toteudu
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat	Huomioidaan Suomi 110 -vuotta itsenäisyyspäivän toteutuksessa.	Juhlitaan itsenäisyyspäivää sellaisilla sisällöillä, jolla saisimme mukaan isomman joukon osallistujia. Osallistujamäärän tavoitteena on 100 henkilöä.	Osallistujamäärän tavoite toteutuu/ei toteudu

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	88	102	104	100	109	102
- josta kirjastopalvelut	75	87	91	90	93	93
- josta kulttuuripalvelut	13	15	13	10	13	9
Kirjastopalvelut, lainausten lukumäärä	52 631	52 742	47 527	51 282	50 000	
- josta kirjastoauton osuus	7 144	6 313	5 814	6 313	6 500	
lainauksia/asukas	13,0	12,0	12,0	13,2	13,1	
fyysiset käynnit	38 644	51 626	54 152	47 679	50 000	
verkkokäyntejä	27 634	28 941	29 887	32 852	30 000	
nettokustannus €/lainaus	6	6,7	7,6	6,8	7,2	
Kulttuuripalvelut, tapahtumien lukumäärä	30	21	18	31	12	

8.3.6. Liikunta- ja nuorisopalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: sivistys- ja hyvinvointijohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Liikuntatoimi

Liikuntapalvelut luovat edellytyksiä kaikkien kuntalaisten liikunnan harrastamiseen tarjoamalla liikunta- ja virkistyspaikkoja ja vastaamalla niiden kunnossapidosta, järjestämällä liikuntaa, tukemalla liikunnallista seura- tai yhdistystoimintaa ja kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä eri toimialojen kesken.

Nuorisotoimi

Nuorisopalvelut tarjoavat ja luo edellytyksiä lasten ja nuorten kasvua, elämänhallintaa ja kansalaisvalmiuksia tukevalle vapaa-ajantoiminnalle sekä parantavat lasten ja nuorten elinoloja. Nuorisopalvelut turvaavat lasten- ja nuorten äänen kuulumisen kunnan päätöksen teossa.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Nuoriso- ja liikuntapalvelujen toiminnoista vastaavat liikunnanohjaaja, nuoriso-ohjaaja, liikuntapaikkahoitaja sekä vapaa-aikakoordinaattori. Toimintoja järjestetään yhteistyössä eri järjestöjen ja yhteisöjen kanssa oman kunnan lisäksi seutu- ja maakunnallisesti.

Kunnan nuorisotyöhön ja etsivään nuorisotyöhön kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut. Nuorisotyössä painotetaan terveiden elintapojen edistämistä. Liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä muut paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivat toimintamuodot tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia. Etsivän nuorisotyön kohderyhmä on alle 29-vuotiaat. Nuorille tarjotaan varhaista tukea ja ohjausta muun tuen piiriin. Tavoitteena on nuoren kasvun tukeminen ja osallisuuden vahvistaminen koulutuksessa tai työelämässä. Lisäksi tehtävänä on tuoda esille nuorten ääni palveluvajeista tai tukiverkostojen rakoja, joista nuoret voivat pudota.

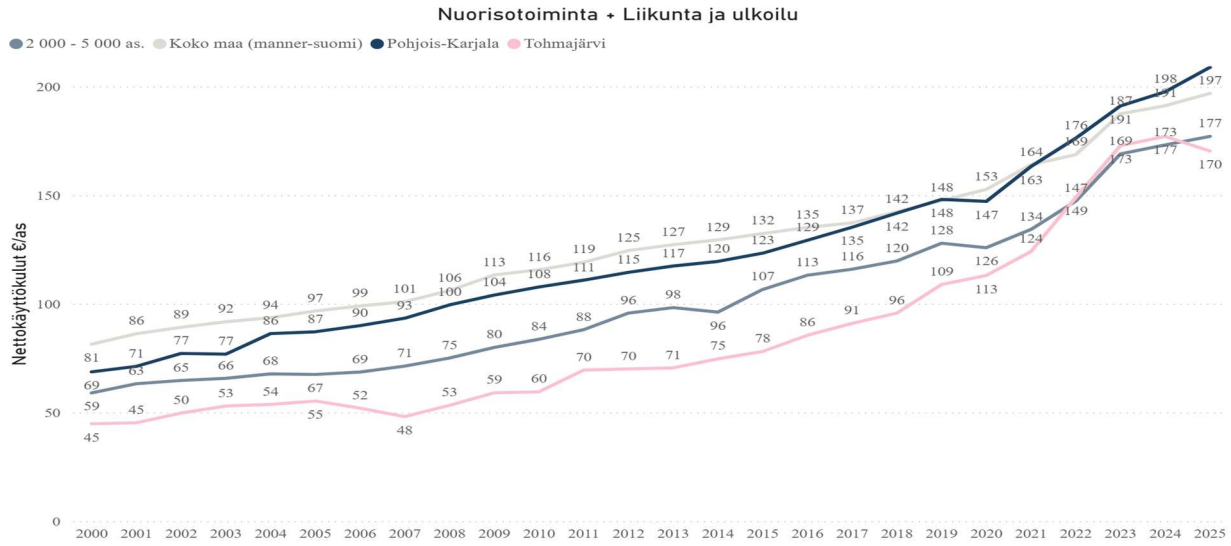
Liikuntapalvelut vastaavat ulko- ja sisäliikuntapaikkojen kunnossapidosta. Palveluja ostetaan kunnan tekniseltä toimelta ja ulkoisilta tuottajilta mm. kumppanuussopimuksilla. Liikuntapalvelut kehittävät ja järjestävät terveysliikuntamahdollisuuksia sekä toiminnallaan ennaltaehkäisevät kuntalaisten liikkumattomuudesta aiheutuvia haittoja.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi	Liikunnallisen elämäntavan esille nostaminen eri ikäryhmille	Kuukausittain viestitään liikunnallisen elämäntavan hyödyistä tai markkinoidaan toimintaa (12 krt/vuosi)	Toteutui/ei toteutunut 12 krt/vuosi
Palvelut ja hyvinvointi	Nuorisotilalla teemailtojen järjestäminen, kuten hyvinvointi, harrastaminen, liikkuminen, EPT	Nuorisotilalla järjestetään 15 teemailtaa	Yhteensä 15 teemailtaa toteutui/ei toteutunut

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Liikunta ja ulkoilu						
nettokustannus €/asukas	89	110	107	97	119	116
valtionosuus	15 350	15 115	14 826	14 491	14 170	13 579
myönnetyt avustukset €	5 199	6 334	7 550	5 465		
myönnetyt avustukset €/asukas	1,25	1,52	1,90	1,41		
Kuntosalikorttien varaukset (kävijätilastot Juliuksesta, kestoltaan 1 vrk - 1 v)			551	652		
Nuorisotoimi						
nettokustannus €/asukas	32	37	21	32	29	35
valtionosuus	4 210	4 139	3 925	3 773	3 653	3 479
tapahtumia, retkiä, lkm	11	16	13	14		

8.3.7. Varhaiskasvatus

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: Päiväkodinjohtaja

TOIMINTA-AJATUS

Varhaiskasvatus vastaa lasten varhaiskasvatuksen, esiopetuksen sekä erityisvarhaiskasvatuksen tarpeisiin. Toiminnan tavoitteena on edistää lasten kasvua, kehitystä ja oppimista sekä tukea huoltajia kasvatustehtävässä ja vanhemmuudessa.

Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntään vaikuttavat perheiden erilaiset elämäntilanteet ja palvelutarpeet, lasten lakisääteinen oikeus varhaiskasvatukseen, tuen tarpeiden määrä sekä mahdollinen muuttoliike ja maahanmuutto. Henkilöstöresurssit suunnitellaan ja mitoitetaan varhaiskasvatuslain ja muiden säädösten edellyttämällä tavalla.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Palveluja tuotetaan päiväkodeissa, esiopetuksessa, perhepäivähoidossa sekä tarvittaessa vuorohoitona. Toiminnan lähtökohtana on lapsen kokonaisvaltaisen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen yhteistyössä huoltajien kanssa. Pedagogiikkaa toteutetaan suunnitelmallisesti arjen kaikissa tilanteissa leikin, liikunnan, tutkimisen, vuorovaikutuksen ja monipuolisten oppimisympäristöjen avulla. Toiminta perustuu Tohmajärven kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä yksikkökohtaisiin vuosisuunnitelmiin.

Toiminnassa painotetaan lasten osallisuutta, yhteisöllisyyttä, tunnetaitoja ja hyvinvointia. Lasten ajatuksia ja kokemuksia kuullaan toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa heidän ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Luontoa ja lähiympäristöä hyödynnetään aktiivisina oppimisympäristöinä, ja lapsia kannustetaan päivittäiseen liikkumiseen sekä terveellisiin elämäntapoihin.

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan inklusiivisia toimintatapoja sekä varhaista tukea. Jokaiselle lapselle pyritään turvaamaan hänen tarpeidensa mukainen oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tuki. Yhteistyötä tehdään tiiviisti esiopetuksen, perusopetuksen, neuvolan sekä muiden lapsiperhepalveluiden kanssa sujuvien siirtymävaiheiden varmistamiseksi. Kansaneläkelaitos myöntää lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen, jotka maksetaan varhaiskasvatuksen tulosalueen määrärahoista.

Toiminnan jatkuvaa kehittämistä toteutetaan systemaattisen arvioinnin avulla. Henkilöstön osaamista vahvistetaan koulutuksella, pedagogisella kehittämisellä ja yhteistyöllä. Tavoitteena on laadukas, lapsilähtöinen varhaiskasvatus, joka tukee lasten oppimisen iloa, hyvinvointia sekä myönteistä kasvua aktiivisiksi yhteisön jäseniksi.

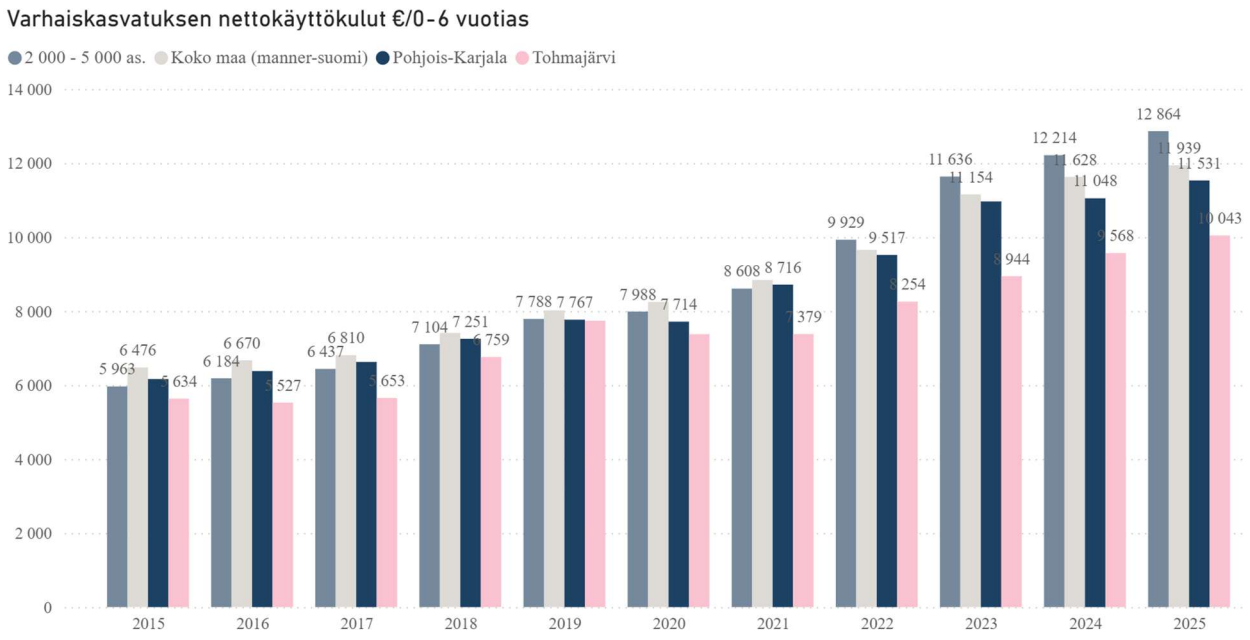
TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Osallisuus ja yhteisöllisyys	Systemaattisen laadun arvioinnin kehittäminen	Laadun arvioinnin tarkastelu ja päivittäminen, vuosikellon laatiminen	Vuosikello on laadittu/ei ole laadittu
Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat	Perheiden terveiden elintapojen edistäminen	Perheille suunnattuja tapahtumia hyvinvointiteemoissa 8 kertaa vuodessa	8 perheille suunnattua hyvinvointiteemaista

		(uni, liikunta, ravinto, sosiaaliset suhteet)	tapahtumaa toteutui/ei toteutunut
Työhyvinvointi ja johtaminen	Henkilöstön osaamisen kehittäminen (teemat: luonto- ja liikuntakasvatus)	Tavoitteen teemoihin koulutetun henkilöstön määrä vähintään 5 työntekijää	Toteutui/ei toteutunut

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	467	497	497	499	524	524
lasten kotihoidontuki, 1 000 €	139	114	114	108	110	110
lapsia keskimäärin kotihoidontuen piirissä		45	38	27		
hoidettavia lapsia 31.12.	124	144	108	104	104	
- josta esiopetuksessa	51	66	22	29	30	
esiopetusryhmien lukumäärä	4	4	2	3	3	
esiopetustuntien määrä	2 800	2 800	1 400	2 100	2 100	

8.3.8. Keski-Karjalan musiikkiopisto

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: musiikkiopiston rehtori, apulaisrehtori

TOIMINTA-AJATUS

Musiikkiopisto on taideoppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetuksesta annetun lain (633/1998) mukaista tanssin sekä musiikin laajan oppimäärän opetusta. Opetuksessa noudatetaan valtakunnallisia opetussuunnitelman perusteita (Opetushallitus v. 2017), pois lukien avoin opetus, jonka tuottamiseen valtionosuutta ei voi käyttää. Opetus on kaikilla tasoilla tavoitteellista ja sillä tuetaan oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Musiikkiopisto järjestää ja tuottaa laadukasta musiikin ja tanssin tavoitteellista opetustoimintaa pääasiassa sopimuskuntien lapsille ja nuorille, sekä vapaiden paikkojen puitteissa aikuisille. Erikoistumisalueita ovat taidemusiikki, bändi-/yhtyeopetus, pop/rock/jazz-musiikkiopetus, kansanmusiikki ja tanssin opetus.

Musiikkiopisto järjestää eri tilaisuuksiin ohjelmapalvelua ja erilaista konserttitoimintaa seitsemällä eri paikkakunnalla. Oppilaitos tekee tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen, koulun perusopetuksen, lukiokoulutuksen, sosiaalitoimen, neuvolapalveluiden, ikäihmisten palveluiden, seurakunnan sekä alueella toimivien eri yhdistysten kanssa.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Koulutus ja nuoret	Saavutettavuuden edistäminen yhteistyötoimintoja tehostamalla	Uusien yhteistyömuotojen tarjonta ja lanseeraaminen kunnissa.	Vähintään 3 uutta yhteistyöavausta vuoden aikana
Vetovoima, markkinointi ja viestintä	Kunnan työpaikkojen houkuttelevuus	Työnantajamielikuvan ja luotettavuuden vahvistaminen alueellisena toimijana.	Vähintään 3 hakijaa/avoin työpaikka
Palvelut ja hyvinvointi	Konsertit ja tapahtumat	Musiikkiopiston näkyvyys kuntien kulttuuritoimijana ja harrastepalveluiden tarjoajana vahvistuu. Toteutetaan vuoden aikana 2 tapahtumaa/toimintapaikkakunta.	Toteutettujen tapahtuminen lukumäärä/toimintapaikkakunta

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Valtionosuus	847 025	881 000	901 300	925 008	972 620	1 000 268
Oppilaspaikat:	323	322,5	318	318	318	315,5
Heinävesi	13	13	13	13	13	13
Kitee	90	90	90	90	90	90
Liperi	57	57	57	57	57	57
Outokumpu	35	35	35	35	35	35
Polvijärvi	40	40	40	40	40	37,5
Rääkkylä	35	34,5	30	30	30	30
Tohmajärvi	53	53	53	53	53	53
Henkilöstö, josta	48	47	43	43	41	40
viranhaltijaopettajat	16	16	13,4	15,2	15,2	15,2
tuntiopettajat	27	26	26	24	22	21
hallintohenkilöstö	5	5	3,6	3,8	3,8	3,8
Oppilaat 20.9.	631	628	606	582	582	582

8.4. Ympäristölautakunta

Rakennushankkeet toteutetaan valtuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti. Uuden jätevedenpuhdistamon valmistumisajankohta oli 5.11.2026. Laitteistoa otetaan käyttöön vanhan puhdistamon toiminnan rinnalla. Käyttöönottovaiheen jälkeen vanha puhdistamo puretaan. Purkuhanke pyritään tahdistamaan kunnanviraston purkamisen kanssa samaan ajankohtaan kustannussyistä.

Kiinteistöjen kunnossapidossa ja saneerauksissa toteutetaan toiminnan kannalta välttämättömät toimenpiteet. Terveyskeskuksen ilmanvaihtokoneiden saneeraus aloitetaan kilpailutuksen jälkeen. Hanke valmistuu vuoden 2027 aikana. Kiinteistön salaojitus ja kattovesien johtaminen uusitaan kesällä -27. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun toimintoja hankitaan ostopalveluna Rääkkylän kunnalta, vastaavasti teknisen johdon palvelua myydään Rääkkylään. Yhteistyötä kehitetään jatkuvasti hyödyntäen molemminpuolista osaamista.

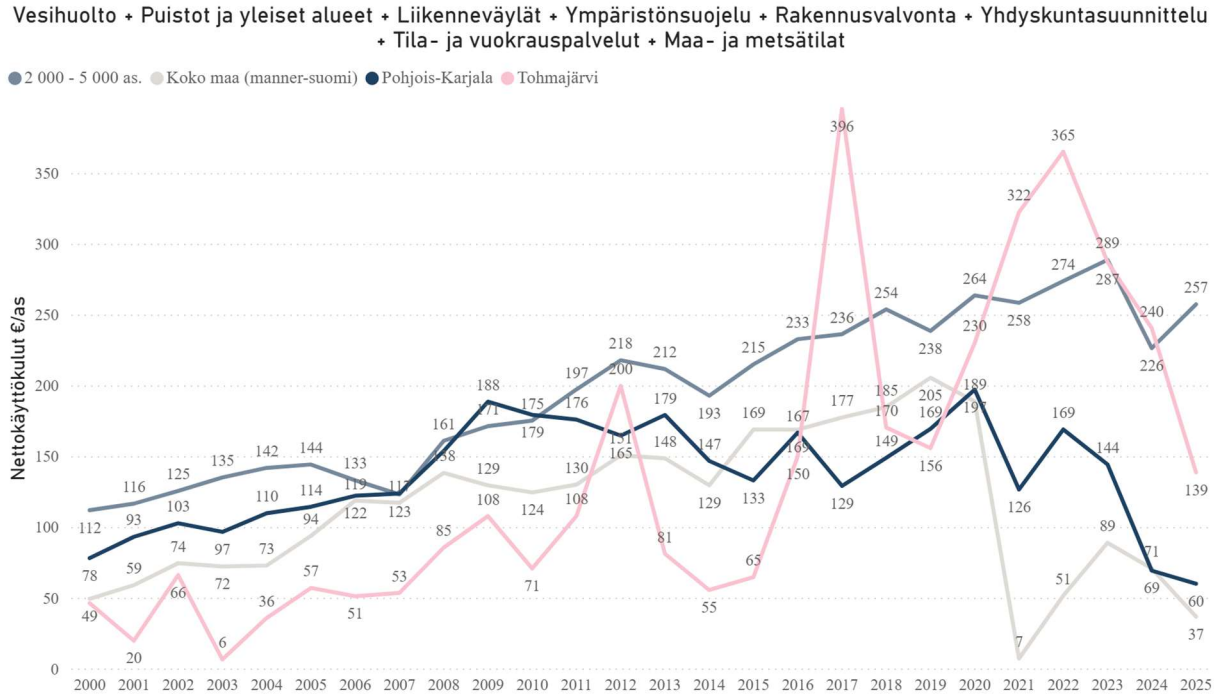
KÄYTTÖTALOUS (ulkoinen)

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	912 133	1 107 243	1 289 251	1 499 800	1 401 400
MAKSUTUOTOT	31 133	27 192	30 449	25 600	25 000
TUET JA AVUSTUKSET	15 036	8 369	9 970	3 380	1 900
MUUT TOIMINTATUOTOT	728 911	858 512	848 393	589 000	578 000
TOIMINTATUOTOT	1 687 214	2 001 316	2 178 064	2 117 780	2 006 300
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-787 971	-763 988	-735 255	-670 130	-702 769
PALKAT JA PALKKIOT	-642 406	-626 893	-606 393	-549 016	-579 091
HENKILÖSIVUKULUT	-145 565	-137 095	-128 862	-121 114	-123 678
ELÄKEKULUT	-122 563	-120 676	-112 546	-102 799	-104 759
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-23 002	-16 419	-16 315	-18 315	-18 919
PALVELUJEN OSTOT	-735 245	-723 902	-675 921	-883 934	-868 165
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-709 245	-776 126	-681 377	-744 730	-810 910
AVUSTUKSET	-129 564	-124 573	-125 629	-100 000	-55 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-57 822	-55 876	-49 868	-36 840	-184 975
TOIMINTAKULUT	-2 420 002	-2 444 465	-2 268 051	-2 435 634	-2 621 819
TOIMINTAKATE*	**-732 788**	**-443 149**	**-89 986**	**-317 854**	**-615 519**

*** Valtuustoon nähden sitova taso**

KÄYTTÖTALOUSMENOVERTAILU - YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
Ulkoiset					
- toimintatuotot	1 687 214	2 001 316	2 178 064	2 117 780	2 006 300
- toimintakulut	-2 420 002	-2 444 465	-2 268 051	-2 435 634	-2 621 819
Ulkoinen toimintakate	**-732 788**	**-443 149**	**-89 986**	**-317 854**	**-615 519**
Sisäiset					
- toimintatuotot	1 077 971	1 000 382	916 517	911 230	889 505
- toimintakulut	-394 935	-258 662	-223 829	-102 919	-183 235
Sisäinen toimintakate	683 036	741 720	692 688	808 311	706 270
Toimintakate	-49 752	298 571	602 702	490 457	90 751
Poistot ja arvonalentumiset	-813 845	-986 934	-870 331	-845 720	836 680

8.4.1. Hallinto

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: lautakunnan jäsenet, tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS

Huolehtia, suunnitella ja johtaa maankäytön suunnittelun valmistelua, kunnan toimesta tapahtuvaa talon- ja yhdyskuntatekniikan rakentamista, rakennuttamista sekä niihin liittyviä kunnossapito- ja käyttötehtäviä, yksityistielainsäädännön edellyttämiä kunnan tehtäviä, huolehtia kaavateiden kunnossapidosta, rakennusvalvonnasta sekä ympäristönsuojelusta ja metsäomaisuuden hoidosta, valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Kaavoituksessa toiminta perustuu kaavoituksen ohjaamiseen. Toteuttavana osapuolena kaavoituksessa on ulkopuolinen toimija esimerkiksi konsulttitoimisto. Kiinteistöjen ja infran kunnossapito tapahtuu osin omana työnä sekä myös ostopalveluja käyttäen. Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu toteutetaan ostopalvelun Rääkkylän kunnasta. Metsäomaisuuden hoitotyöt ja puukaupan kilpailutus toteutetaan ostopalveluna.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Kiinteistöstrategian päivitys	Strategia päivitetty vuoden 2027 loppuun mennessä.	Strategia päivitetty / ei ole päivitetty.
Älykäs sopeutuminen	Purkusuunnitelman päivitys	Suunnitelma päivitetty vuoden 2027 loppuun mennessä ja kustannusarviot purkukustannuksista arvioitu vuositasolla viiden vuoden jaksolle.	Suunnitelma päivitetty / ei ole päivitetty

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	78	60	65	63	57	58
kokoukset kpl	11	10	11	9		
käsitellyt pykälät, kpl	161	155	150	138		
myönnetyt maa-ainesten ottoluvat	2	3	2	2	0	
voimassa olevat maa-ainesten ottoluvat	18	19	20	20	19	
myönnetyt ympäristöluvat	3	2	0	1	0	
voimassa olevat ympäristöluvat	39	39	37	29	29	

8.4.2. Tekninen toimi

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS

Yhdyskuntasuunnittelu

Toiminnallinen ja käyttökelpoinen maankäyttösuunnittelun ohjaus luo viihtyisän toimintaympäristön asumiselle ja yritystoiminnalle.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Toimivat liikenneyhteydet ja viihtyisä ja houkutteleva asuinympäristö.

Palvelulaitokset

Konekeskus, jätehuolto ja kunnossapitopalvelut tuottavat teknisiä palveluita kuntalaisille ja kunnan sisäisille toiminnoille.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Toiminnalla luodaan viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö. Rakentamiseen tarvittavien lupaprosessien tehokas ja nopea käsittely.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Yhdyskuntasuunnittelu

Toteuttaa kaavoitusta ja maankäyttösuunnittelua.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Huolehtii kaavateiden, puistoalueiden ja kunnan ylläpidettävien alueiden kunnosta.

Palvelulaitokset

Toteuttavat palveluita kuntalaisille ja kunnan sisäisille toiminnoille. Eko- ja SER-pistepalvelut tuottavat palveluita kuntalaisille ja korjaustoiminta ylläpitää kunnan hallinnoimia tiloja.

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Edistää hyödyllistä ja ympäristöön soveltuvaa rakentamista sekä kaavoituksen toteutumista, valvoo rakennetun ympäristön laatua ja maa-ainesten ottoa sekä ympäristönsuojelusta annettujen lakien ja asetusten sekä kunnassa annettujen ympäristön suojelua koskevien päätösten noudattamista käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Lisäksi rakennusvalvonta antaa puolueetonta jätevesineuvontaa haja-asutusalueella.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi, Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Rakentamisen ja ympäristönsuojelun lupaprosessien sujuvuus.	Rakentamiseen liittyvien lupien käsittelyaika on 1 kk tai alle, mikäli lupahakemus on toimitettu sähköiseen järjestelmään.	Lupahakemuksista 80 % käsitelty alle 1 kk

Älykäs sopeutuminen, Palvelut ja hyvinvointi	Selvitetään mahdollisuus siirtää SER- ja vaarallisen jätteen keräyspisteen toiminta uudelle puhdistamolle.	Selvitys valmistuu vuoden loppuun mennessä, jonka pohjalta tehdään päätös siirrosta tai jatkotoimenpiteistä.	Selvitys valmis / ei ole valmis

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	95	96	114	97	120	93
kunnan kunnossapitämät kadut ja tiet 31.12., km	25	25	25	25		
kunnan kunnossapitämät kevyen liikenteen väylät 31.12., km	7,86	7,86	7,86	7,86		
kunnossapitoavustetut tiet, km	303	302	304	297		
yksityisteille maksetut kunnossapitoavustukset, 1.000 €	125	125	125	100		
yksityisteille maksetut harkinnanvaraiset peruskorjausavustukset, 1.000 €	0	0	0	28		
rakennettujen ja hoidettujen puistojen pinta-ala, ha	6	6,5	6	6		
traktorin käyttötunnit	1 201	1 010	703	539		
ekopiste, kpl	7	7	7	5		
kartongin- ja paperinkeräyskontti, kpl	2	2	2	2		
paperinkeräyskontti, kpl	6	6	6	6		
SER- ja pienmetallin keräyspiste, kp	1	1	1	1		
vaarallisen jätteen vastaanottopiste, kpl	1	1	1	1		
kesäasukkaiden jäteastiat, kpl	4	4	4	4		
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu myönnetyt rak.koskevat luvat	62	77	41	28	8	
muut ilmoitukset (maaperän suojelu)	18	31	13	23	10	
käsitellyt meluilmoitukset	2	1	3	2	0	

8.4.3. Vesihuoltolaitos

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: kuntatekniikan päällikkö

TOIMINTA-AJATUS

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti toiminta-alueellaan puhtaan talousveden hankinnasta ja toimittamisesta sekä jätevesien poisjohtamisesta ja puhdistuksesta ympäristöluvan mukaisesti.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Tohmajärven kunnan vesilaitos toimittaa vettä n. 3100 asukkaalle. Vesilaitoksella on vesiverkostoa n. 370 km ja viemäriverkostoa n. 168 km. Vedenpuhdistamo sijaitsee Kemien kylän läheisyydessä. Toimintaan liittyy myös erilaiset verkoston kunnossapitotehtävät sekä investointiluontoiset saneeraustehtävät. Uusi jätevedenpuhdistamon valmistui marraskuussa 2026. Vanha puhdistamo puretaan vuoden 2027 aikana.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Turvallinen arki- ja ympäristö, Palvelut ja hyvinvointi	Vesihuollon varautumis- ja valmiussuunnitelman päivitys	Varautumissuunnitelma päivitetty vuoden 2027 loppuun mennessä.	Suunnitelma päivitetty / ei ole päivitetty
Ilmastosuunnitelman toteuttaminen	Jätevedenkäsittelyn energiatehokkuuden parantaminen	Selvitetään energiatehokkuuden parantamista varten saatavat avustukset ja tehdään mahdollinen suunnitelma ja kustannusarvio aurinkopaneelijärjestelmän hankinnasta sekä laskennallinen takaisinmaksuaika.	Selvitys ja päätös hankinnasta tehty / ei ole tehty

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	-37	-29	-66	-74	-70	-46
verkkoon pumpattu vesimäärä, 1.000 kuutio		263	281	278		
verkkoon pumpattu vesimäärä/asukas, kuutio		63	71	72		
laskutettu vesimäärä 1.000 kuutio	242	210	215	210		
verkostoon liittyneet kiinteistöt, lkm	1 538	1 533	1 527	1 529		
vesijohtoverkoston pituus, km	366,7	368,4	366,7	368,4		
vastaanotettu jätevesimäärä, 1.000 kuutio	251	305	235,7	225		
vastaanotettu jätevesimäärä/asukas, kuutio		73	59	58		
laskutettu jätevesimäärä, 1.000 kuutio	125	103	106	99		
jätevesiverkostoon liittyneet kiinteistöt, lkm	946	943	941	943		
viemäriverkoston pituus, km	165,3	167	165,3	167		
- josta viettoviemäriä, km	58	58	58	58		
- josta paineviemäriä, km	107,3	109	107,3	109		
jätevedenpuhdistamo, kpl	1	1	1	1		
jätevedenpumppaamo, kpl	102	101	101	101		

VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
LIIKEVAIHTO	829 272	881 633	892 540	959 480	1 046 100
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	429	0	0	0
MUUT TUET JA AVUSTUKSET	0	167	0	1 050	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-486 237	-402 664	-379 317	-482 114	-518 170
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-162 160	-197 478	-161 329	-176 169	-258 700
OSTOT TILIKAUDEN AIKANA	-162 160	-197 478	-161 329	-176 169	-258 700
PALVELUJEN OSTOT	-327 077	-205 186	-217 988	-305 945	-259 470
HENKILÖSTÖKULUT	-186 551	-190 711	-200 613	-206 069	-161 453
PALKAT JA PALKKIOT	-151 441	-156 042	-164 974	-168 697	-132 902
HENKILÖSIVUKULUT	-35 109	-34 669	-35 638	-37 372	-28 551
ELÄKEKULUT	-29 842	-30 517	-31 148	-31 720	-24 209
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-5 268	-4 152	-4 490	-5 652	-4 342
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-195 519	-218 161	-235 565	-238 480	-230 480
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTO	-195 519	-218 161	-235 565	-238 480	-230 480
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-39 596	-27 383	-24 568	-3 370	-139 310
LIIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ) YHT.	-78 631	43 311	52 478	30 497	-3 313
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-33 573	-30 569	-30 566	-30 565	-30 565
MUILLE MAKSETUT KORKOKULUT	-3 011	0	0	0	0
KORVAUS PERUSPÄÄOMASTA	-30 562	-30 562	-30 566	-30 565	-30 565
MUUT RAHOITUSKULUT	0	-7	-3	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	**-112 204**	**12 742**	**21 912**	**-68**	**-33 878**

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
TOIMINNAN RAHAVIRTA	**83 315**	**230 474**	**28 7**	**238 412**	**196 602**
LIIKEYLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-78 631	43 311	52 478	30 497	-3 313
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	187 646	218 161	235 565	238 480	-230 480
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-33 573	-30 569	-30 566	-30 565	-30 565
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	0	-429	0	0	0
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-561 681**	**-478 571**	**-449 164**	**-425 000**	**-310 000**
INVESTOINTIMENOT	-561 681	-481 094	-449 164	-425 000	-310 000
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	0	2 523	0	0	0
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	**-478 365**	**-248 097**	**-191 687**	**-186 163**	**-113 398**
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS MUILTA		-37 600	0	0	0
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS KUNNALTA	605 279	377 002	246 036	0	0
LYTYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS MUILTA	-100 824	0	0	0	0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
SAAMISTEN MUUTOS MUILTA	9 41	20 641	-29 364	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS KUNNALTA	0	0	0	0	0
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS MUILTA	-35 348	-111 947	-24 986	0	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	**479 049**	**248 097**	**191 687**	**0**	**0**
RAHAVAROJEN MUUTOS	**684**	**0**	**0**	**-186 163**	**-113 398**

INVESTOINNIT

Hanke	Painopistealue	Investoinnin tarve / tavoite	Kustannus-arvio	TA 2027	TS 2028	TS 2029
Jätevesi- ja vesihuollon saneerauksen ja suunnittelun kiireelliset kohteet	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	150 000	50 000	50 000	50 000
Vuotovesien hallinta ja viemärisaneeraus Kemien ja Aseman alueilla	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	290 000	120 000	90 000	90 000
Virtausmittauskaivot, vesijohtoverkosto	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	60 000		60 000	
Vesijohtoverkostojen saneeraukset	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	475 000		275 000	200 000
Vesitornin kuntokartoitus ja hankeselvitys	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	50 000	50 000		

Jätevedenpumppaamojen saneeraukset	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen, Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	90 000	90 000		90 000
Kunnallistekniikan rakentaminen uusille tonteille, Sukkela Business Center	Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Palvelutuotannon parantaminen	50 000		50 000	
			1 165 000	**310 000**	**525 000**	**430 000**

8.4.4. Tila- ja vuokrauspalvelut

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS

Teknisen toimen hallinnoimien tilojen ylläpito sekä kiinteistöjen kehittäminen kiinteistöstrategian mukaisesti.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Tila- ja vuokrauspalvelut ylläpitää kunnan omistamia toimitiloja. Yritys- ja liiketilojen osalta taloudellinen vastuu on kehittämispalveluilla. Asuntojen vuokraus tapahtuu kunnan omistaman vuokrataloyhtiön toimesta. Kiinteistönhoidon henkilöstö ylläpitää kiinteistöjä huolto-ohjelmien mukaisesti. Kunnostustöitä ostetaan enenevässä määrin ulkopuolisilta toimijoilta.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi, Turvallinen arki- ja ympäristö	Toimenpiteitä vaativien palvelupyyntöjen nopea käsittely ja käynnistäminen	Palvelupyynnön vasteaika on alle kaksi vuorokautta toimenpiteitä vaativassa, tehtäväalueeseen kuuluvassa tehtävässä. Edellyttää, ettei toimenpide vaadi materiaalitilauksia tai kolmannen osapuolen suorittamia tehtäviä	Palvelupyyntöjen prosentuaalinen osuus, joissa vasteaika alittuu, tavoitetaso 90 %
Työhyvinvointi ja johtaminen, Turvallinen arki- ja ympäristö	Käyttäjätyytyväisyyskysely kunnan toimipisteissä työskentelevien työolosuhteiden kartoittamiseksi	Kysely toteutetaan kaikissa kunnan toimipisteissä ja sen vastausprosentti on vähintään 60 %.	Kysely toteutettu / ei ole toteutettu

TULOSALUEEN SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025	TA 2026	TA 2027
nettokustannus €/asukas	-49	-116	-161	-178	-135	-58
kiinteistöt	15	13	13	13		
lämmin tila, neliö	19 252	18 425	18 425	18 425		
kylmä tila, neliö	2 647	2 444	2 396	2 344		
lämmin tila, kuutio	83 358	80 931	80 931	80 931		
kylmä tila, kuutio	9 410	8 896	8 752	8 535		
kunnan suoraan omistamien asuntojen lkm	23	8	8	2		
kunnan suoraan omistamien asuntojen huoneistoala	769	409	409	142		
kunnan omistamien osakehuoneistojen lkm	8	0	1	1		
kunnan määräysvallassa olevat osakehuoneistot, lkm	199	219	201	176		
kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokratulot, 1.000 €	217	28	25	16		
kunnan suoraan omistamien asuntojen käyttöaste-%	87	72	65	100		

8.4.5. Maa- ja metsätalous

YLEISTIEDOT

Tilivelvollinen: Lautakunnan jäsenet, tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS

Hoitaa kunnan metsäomaisuutta taloudellisesti kestävän kehityksen mukaisesti.

TOIMINNAN SISÄLTÖ

Huolehtia metsänhoitoon liittyvien metsäsuunnitelman mukaisten töiden toteutumisesta yhdessä sopimuskumppaneiden kanssa. Toteuttaa puukaupat suunnitelmallisesti.

TULOSALUEEN TAVOITTEET

Painopiste	Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Palvelut ja hyvinvointi	Metsänhoitotöiden suorittaminen metsäsuunnitelman mukaisesti	Kaikki metsäsuunnitelmassa kyseiselle vuodelle määritellyt metsänhoitotyöt on toteutettu.	Hoitotöistä tarkastettu 80 %, mittayksikkönä hehtaari.
Palvelut ja hyvinvointi	Puukauppojen toteuttaminen suunnitelman mukaisesti	Metsäsuunnitelmassa kyseiselle vuodelle määritellyt puukaupat on kilpailutettu ja puukauppasopimukset tehty.	Toteutuneet puukaupat suhteessa suunniteltuihin puukauppoihin.

